

HYVÄN SUOMALAISEN RUOAN LÄHTEILLÄ

ATRIA TUOTTAJAT

1/2022

”Navetan aikana
robotti-imuri
uurastaa”

VIKKO MÄNTYNIEMEN TILALLA

15

4

Integraation
hyödyt
lihantuotannossa

25

Maailman paras
pihvi tulee
Karviasta

37

Ruis sopii
lihasian
ruuheen

Maalaisjärki käyttöön tiedettä unohtamatta

ATRIA PÄÄTTI vuonna 2021 sitoutua Pariisin ilmas-
tosopimuksen tavoitteeseen rajoittaa maapallon
lämpötilan kohoaminen enintään 1,5 celsiusaste-
eseen. Tämä siis oman toimintamme osalta – kaikkia
maailman ilmastopulmia meidän ei tarvitse ratkoa.
Merkittävää päätöksessä on se, että jatkossa tavoit-
teistossa tarkastellaan koko Atrian toimintoketjua:
alkutuotanto on mukana laskettaessa kokonaisvai-
kutuksia. Toinen merkittävä asia sitoutumisessa on
se, että laskenta perustuu tieteeseen. Yksityiskohtai-
semmat tavoitteet päätetään tänä vuonna.

LIHANTUOTANNON JA koko elintarviketuotannon
ympäristövaikutuksista käytävä keskustelu perustuu
hämmästyttävän usein mielipiteisiin tai keskiarvoi-
hin. Kuten tunnettua, suomalaisen lihan tuotannon
hiilidioksidipäästöt tuotettua kiloa kohden ovat
huomattavan paljon pienemmät kuin keskimäärin
maailmassa. Emme voi alistua keskimääräisyyteen,
kun todellisuutemme on huomattavasti keskiar-
voa parempi. Emme toisaalta uskalla väittää, että
lihan tuotantomme päästöt ovat maailman pienim-
mät, koska siitä ei ole tieteellistä todistusta. Tieteen
voima on juuri väitteiden todistamisessa. Tämä
lähestymistapa sopii atrialaiseen työtoteeseen.

ONKO SYV sosiaalisessa mediassa vai missä, mutta
yleinen keskustelu on usein voimakkaasti kaksina-
paista ja ilmaisu ”ei ollenkaan, eikä missään tapauk-
sessa” on herkässä. Tämä keskustelutyylillä koskee
mm. lihan tuotantoa ja -kulutusta, luonnon moni-
muotoisuutta, susia, metsänhoidon menetelmiä,
erilaisia ruokavalioiden, maahanmuuttoa, tuulivoimaa
ja vaikkapa koronarokotteita. Tyyli ei ole ratkaisu-
hakuinen, vaikka kehittäviä ratkaisuja tarvitaan
enemmän kuin koskaan. Klassinen ”maalaisjärki”
vaikuttaa välillä unohtuvan.

TÄSTÄ TURVEPELLOT ovat hyvä esimerkki: osa
ilmastoasiantuntijoista on jyrkästi sitä mieltä, että
turvemaiden viljely on lopetettava viipymättä. On

tieteellisesti kiistatonta, että CO₂-päästöt ovat turve-
mailla suuremmat kuin kivennäismailla, mutta jää
mietityttämään, onko turvemaiden päästöt laskettu
oikein ja ovatko turvemaahetaarit oikeita turve-
maita. Mikä on asian mittakaava? Asiantuntijan on
helppoa täryttää ”viljely seis ja vesi pelloille”, kun
tulisi keskittyä siihen, kuinka voimme pienentää
CO₂-päästöjä aktiivisessa viljelyssä olevilta turve-
mailta. Ratkaisuja löytyy varmasti.

NYKYINEN RUOKASYSTEEMI on pitkän ajan kuluessa
rakentunut, moniulotteinen kytkösten verkko. Po-
liittisin päätöksiin systeemiä on peukaloitu, milloin
mistäkin syystä. Tärkein ajuri on ollut kysynnän ja
tarjonnan välisen tasapainon hakeminen. Kovinkaan
kaukana eivät ole ne ajat, jolloin Suomessakin ruoan
kysyntä ylitti tarjonnan. Nyt ajureina on myös muita
tärkeitä näkökulmia, mutta järeää ja perusvarmaa
ruokasysteemiä ne eivät saa vaarantaa. Jo maailman
väestönkasvu ja ilmastomuutos muuttavat ruo-
kasysteemiä väistämättä. Uudistaminen ja kehitys on
välttämätöntä, mutta toimivaa systeemiä ei kannata
rikkoa. Seuraamukset voivat olla hallitsemattomia.

KORONAVIRUKSEN KANSSA kamppailu jatkuu.
Poikkeusolojen pitkittyessä myös oheisvaikutukset
lisääntyvät ja vaativat poikkeusjärjestelyjä toiminnan
jatkuvuuden turvaamiseksi. Juuri nyt (19.1.2022)
Atrialla joudutaan tekemään enemmän järjestely-
jä kuin kertaakaan aiemmin virusaikana. Korona
sivujuonteineen on käynnistänyt poikkeuksellisen
voimallisen kustannusvyöryn maatalouteen ja
elintarviketeollisuuteen. Koronan aiheuttamat laajat
häiriöt erilaisissa tuotantoprosesseissa ja logisti-
kassa eivät tuki ole ainoita syitä kustannusnousuun.
Kustannukset siirtyvät aina hintoihin. Kyse on vain
ajasta, jossa hintamuutos tapahtuu.

Juha Gröhn
Toimitusjohtaja
Atria Oyj

11

NAUTAREKISTERIUUDISTUS

*Valtuutuksella vähintään
katseluoikeudet kuntoon*

10

VILJELYSOPIMUS
A-Rehun viljelysopimus turvaa kumpaakin sopijaosapuolta

28

NURMI ON NAUTATILAN VAHVUUS
Ota talteen vinkit tulevaan kasvukauteen

38

KOHTI OPTIMISIKAA

*Kehitystä teuraslaadun
mittareilla*

ATRIA TUOTTAJAT 1/2022

- 2 PÄÄKIRJOITUS**
Maalaisjärjellä ja tieteen tuella eteenpäin
- 4 VERTIKAALINEN TUOTANTOKETJU**
Integroidut tuotantoketjut maailmalla
- 8 KYSYMYSPARI**
Näkemyksiä herneen viljelystä
- 12 LIHA-AKATEMIA**
Palkitut tilat ja kooste
- 14 GRAFIIKKA**
Suomalaisten lihankulutus 2021
- 15 VIIKKO MÄNTYNIEMEN TILALLA**
Juttusarjassa seurataan neljän tilan
arkea eri vuodenaikoina
- 18 SIIPIKARJATILOJEN TAUTITORJUNTA**
Tarikko-hanke käynnistyy
- 19 TEEMA**
Näin ketjun lenkit pelaavat samaan maaliin
- 24 KATSAUS SIK- JA NAUTAMARKKINAAN**
Näkemyksiä alkuvuodesta, toiveita tulevasta
- 25 MAAILMAN PARAS PIHVI**
Hautakorven tilan tunnelmia
- 30 JANKKUROINTIKOE PÄÄTTYI**
Tulokset ja johtopäätökset
- 32 KESTÄVÄ EMOLEHMÄ**
Katse ääripäistä optimiin
- 34 SIAN HIILIJALANJÄLKI**
Laskennan periaatteet ja päästölähteet
- 36 ATRIA SIK-KEHITYSRYHMÄ**
Kehitysrhymän rooli ja toiminta
- 37 SIAN RUOKINTAKOE RUKIILLA**
Erinomaisia tuloksia
- 40 PALAUTEKYSELY**
Lukijamme arvostelivat lehden
- 41 LEMPIRESEPTINI**
Kermaista limousine-käristystä
- 42 TUOREET**
Uutta ja ajankohtaista
- 43 HENKILÖKUVASSA**
Sikarehujen tuoteryhmäjohtaja Harri Muilu

Julkaisija: A-Tuottajat Oy **Painopaikka:** PunaMusta Oy
Päätoimittaja: Kaisa Lehtimäki **Toimituskunta:** Sinikka
Hassinen, Niina Immonen, Ossi Hakala-Rahko, Iida-Maria Huhtala,
Teija Paavola, Marko Jokinen, Anne Rauhala, Susanna Vehkaoja ja
Harri Muilu. **Suunnittelu:** BSTR **Taitto:** Kind Company
Kuvaajat: Tuukka Kiviranta, Mervi Turunen, Timo Heikkala,
Ilkka Koski, Anna-Katri Hänninen, Tommi Penttinen,
Christer Rönqvist, Mika Herrala, Atrian arkisto

Maailmalla haetaan kustannusetuja integraateista

Integraatiota hyödynnetään tuotantoketjuissa eri tavoin eri puolilla maailmaa. Siinä, missä yksittäisen lihantuottajan markkina-asema on pieni, yhteistyöllä voidaan saavuttaa parempi neuvotteluasema eläimistä saatuihin tuloihin. Se puolestaan kulkee käsi kädessä myyntivarmuuden kanssa. Sianlihantuotanto on esimerkki tuotantoalasta, joka kasvaa maailmalla ennen kaikkea integroiduissa tuotantoketjuissa.

VERTIKAALINEN INTEGRAATIO

Integraatio sellaisten yritysten välillä, jotka harjoittavat liiketoimintaa samaan tuotteeseen, mutta tuotantoprosessin eri tasoilla. Atrialaisessa tuotantoketjussa vertikaalinen integraatio käsittää rehutehtaan – tilat – teurastuksen – leikkuun – lihanjalostuksen – myynnin ja markkinoinnin – eli koko tekemisen pellolta pöytään.

AMERIKKALAISET EDELLÄKÄVIJÖINÄ

Siankasvatuksessa integraatio on maailmalla laajalle levinnyttä. Edelläkävijänä toimii Yhdysvallat, missä 60 prosenttia tuotannosta on sopimussidonnaista. Tämä on johtanut erittäin suurten porsastuotantotilojen syntymiseen. Smithfield on markkinajohtaja 930 000 emakollaan. Yhdysvaltain kakkosena on Seaboard Foods 335 000 emakolla. He joko myyvät porsaait tai solmivat sopimuksia lihasikaloiden kanssa.

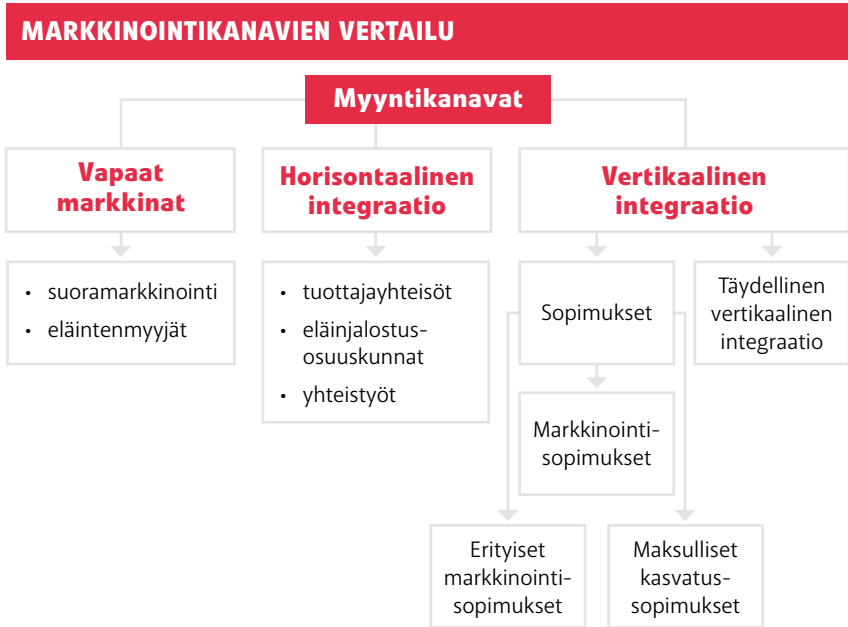
Yhdysvalloissa vallitsee kaksi integraation muotoa. Tuotantosopimusten yhteydessä tuottaja tarjoaa käyttöön sikalan, huolehtii eläimistä ja myy liotelannan. Integraattori omistaa kaikki tuotantovälineet ja huolehtii eläinten lääkintähuollosta ja kuljetuksista.

Yhdysvalloissa ongelmana on pääoman hankinta. Tämän vuoksi on olemassa sopimuksia, joissa tuottaja ei tarvitse omaa pääomaa. Tällöin yleensä tuottaja kantaa itse markkinariskit, joskus jopa kaikki tuotantoriskit. Pää-

sääntöisesti hän saa kuitenkin vakaat tulot ja pystyy maksamaan velkansa, minkä jälkeen hän saa hyvää tuottoa. Tuotantosopimukset ovat usein voimassa kolmesta seitsemään vuotta.

Muita integraation muotoja löytyy Iowasta, Yhdysvaltain jalostuksen keskuksesta. Iowan siankasvattajat ovat lisäksi integroituneet alueen suuriin peltotiloihin, joiden viljantuottajat arvostavat liotelantaa lannoitteena. Jotkut peltotilat ovat jopa investoineet sikaloihin tai tarjoavat niihin työntekijöitä.

TUOTANTOKETJUN YHTEISTYÖ vähentää yrittäjän vapautta, mutta tarjoaa myös paljon hyötyjä.
Lähde: Vechtan yliopisto (muutettu)

VENÄJÄLLÄ INTEGRAATIO ON KESKITTYNYTTÄ

Venäjällä sianlihan tuotanto on kehittynyt nopeasti korkeiden tulojen ja tukien ansiosta. Maa on siten noussut tärkeäksi lihanviejäksi. Jalostuksen, rehuntuotannon, kasvatuksen, lihateollisuuden ja vähittäiskaupan alalla on perustettu monimutkaisia integraatioita. Omistajat ovat pääasiassa varakkaita venäläisiä. Miratorg on suurin konserni 180 000 emakollaan. 20 suurinta integraattoria tuottavat kaksi kolmasosaa sianlihan tarjonnasta. Konserniyritykset tuottavat usein myös siipikarjaa, naudanlihaa ja viljaa.

Tyypillistä pääoman takaisin saannille on lyhyt viiden vuoden horisontti, mikä vaarantaa kuitenkin elintarvikehuollon. Yli kymmenen vuotta riehunut afrikkalainen sikarutto (ASF) on hidastanut tätä kehitystä, muttei ole onnistunut pysäyttämään sitä.

ESPANJA ALENTAA KUSTANNUKSIA

Espanjassa sianlihantuotanto on lisääntynyt merkittävästi erityisesti integraatioiden ansiosta. Kymmenessä vuodessa tuotanto on kasvanut lähes 25 miljoonasta 32,4 miljoonaan sikaan. Integraattorit ovat lisänneet huomattavasti etenkin

kasvatustoimintaa, ja ne hallitsevat tällä hetkellä noin 80 prosenttia Espanjan sikamarkkinoista. Genetiikka, rehuntuotanto ja eläinlääkintähuolto ovat koordinoituja, ja hyvä hyötysuhde mahdollistaa kustannustehokkaan tuotannon. Vientä edistää hyvä infrastruktuuri tehokkaine merentakaisine satamineen, ja vuodesta 2018 lähtien lihanvienti onkin kaksinkertaistunut 1,8 miljardiin tonniin. Espanjalaiset integraattorit jatkavat kasvuaan, joskin alhainen tulotaso hidastaa laajentumista.

TANSKASSA HALUTAAN YHTEISTYÖTÄ

Tanskassa on perinteisesti suuri halu tehdä yhteistyötä. Lähes kaikki sika-tuottajat kuuluvat Danish Crownin teurastusosuuskuntaan, joka koordinoi lisäksi kasvatus- ja tutkimustyötä. Suuret tanskalaiset tilat ovat myös investoineet siankasvatukseen Itä-Euroopassa, missä yhteistyö takaa menestyksen.

Danish Crown pyrkii syventämään kasvattajien sitoutumista ja koordinoimaan tiukemmin muun muassa eläinlääkintähuoltoa ja rehuntuotantoa. Kustannusoptimoinnin lisäksi tavoitteena on palvella vientimarkkinoita joustavasti homogeenisilla tuotteilla. Tavoiteltu integraation syveneminen jakaa kuitenkin

INTEGRAATION EDUT

- Korkea myyntivarmuus
- Parempi neuvotteluasema
- Pienemmät markkinariskit
- Parempi kustannusten hallinta
- Vakaa tuotelaatu
- Nopea tiedonkulku
- Joustava sopeutuminen markkinoihin
- Parempi tuloturva

RANSKA JA ALANKOMAAT KEHITTÄVÄT OMILLA LINJOILLAAN

Ranskassa siankasvattajat ovat yleensä tuottajayhteisön jäseniä. Cooperl on suurin tuottajayhteisö ja maan suurin sianlihan tuottaja. Osuuskunta tuottaa rehua, organisoi eläinkuljetuksia ja hallinnoi lihatiloja. Tämän ohella se kehittää ympäristöteknologioita muun muassa lietelannan käsittelyyn. Osuuskunta työstää myös tulevaisuuden asioita, kuten kastraatiosta ja antibiooteista luopumista sekä tiedon intensiivistä hyödyntämistä ketjun sisällä.

Alankomaissa pääosa sianlihan tuotannosta on sopimukseen perustumatonta. Maassa on kuitenkin yli 20 erilaista markkinaohjelmaa, joista suurin on eläinsuojelujärjestön Beter Leven -merkintäohjelma. Hollantilaiset elintarvikeketjut luottavat täysin tähän hyvinvointimerkintään, ainakin tuoreen lihan osalta.

Merkityn lihan tuotannon koordinoimiseksi tuottajat ovat yhdistäneet voimansa teurastamoiden kanssa, mistä on saanut alkunsa kolme Beter Leven -ohjelmaa. Tällä tavoin tuottajat

ja teurastamot pärjäävät ainakin jossain määrin vähittäiskauppamarkkinoilla.

ENSIMMÄISET ALOITTEET SAKSASSA

Saksassa on tapahtunut samanlaista kehitystä Animal Welfare Initiative -aloitteen (ITW) myötä. Monille kasvattajille se merkitsee sopimussuhteen alkamista teurastamon kanssa. ITW-lihan kysyntä on kasvussa, joten teurastamot pyrkivät solmimaan lisää toimitussopimuksia.

Toinen sopimussuhteita edistävä tekijä on saksalaista alkuperää oleva liha, niin kutsuttu 5 x D eli alusta loppuun Saksassa tuotettu ja prosessoitu liha. Tämä konsepti saattaa auttaa tuotantotiloja selviytymään lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä tähtäimellä se ei näytä kestävältä. Vähittäiskauppiaat edistävät 5 x D -lihan myyntiä todennäköisesti vain siihen saakka, kunnes siitä tulee tuontitavaraa kalliimpaa. Porsaiden puute tulee todennäköisesti rajoittamaan toimintaa ja nostamaan täten kustannuksia, elleivät sitten vähittäiskauppiaat todella toteuta suunnitelmiaan ja siirry vaatimaan korkeampia hyvinvointivaatimustasoja. ■

Vastuullinen Atria on koko ruokaketjun asia

Atrian vastuullisuusohjelma ja vastuullinen toiminta kattaa koko ketjun alkutuotannosta kuluttajalle asti. Kestävä kehitys ja vastuullinen ruoantuotanto atrialaisessa tekemisessä lähtee alkutuotannosta. Kuluttajan ja asiakkaan näkökulmasta on erittäin tärkeää tietää, miten teollisessa prosessissa käytetyt raaka-aineet on tuotettu. Mitä paremmin tunnemme koko ketjun toiminnan, sen parempi. Vertikaalisessa integraatiossa kytketään ketjun erilliset, samaan lopputuotteen liittyvät liiketoiminto-osiot, yhteen. Toimivien vertikaalien rakentaminen vaatiikin melko massiivisten tietovirtojen hallitsemista ja hyödyntämistä. Atrialaista ketjua vahvistaa myös se, että meillä on oma rehutehdas. Pystymme kehittämään eläinten rehustusta omien tarpeidemme ja tavoitteidemme mukaan, huomioiden sekä eläinten hyvinvoinnin että ympäristö- ja ilmastoasiat.

Useimmat sidosryhmät ovat erittäin kiinnostuneita lopputuotteen alkupe-
räästä, jäljitettävyydestä ja laadusta. Kun kuluttajilta kysytään, mikä on tärkeintä vastuullisuudessa, saadaan lähes kaikissa tutkimuksissa vastaukseksi eläinten hyvinvointi ja kohtelu. Terveet eläimet, hyvät kasvatusolosuhteet ja eläinten kunnioitus luovat omalta osaltaan mielikuvaa niin meidän tuotteidemme laadusta kuin brändimme mielikuvasta. Sitoutumisemme Science Based Target -aloitteeseen edellyttää meitä vähentämään ilmasto- ja ympäristökuormaa kaikissa tuotantoketjumme vaiheissa. Päästöjen pienentäminen näkyy myös kuluttajalle esimerkiksi pienempänä lopputuotteen hiilijalanjälkenä.

Alkutuotannon rooli, tiloilla tapahtuva toiminta ja tuottajien ammattitaito ovat perusta toimivalle ja kestäväälle atrialaiselle ruokatuoannolle ja brändimielikuvalle.

Merja Leino

Vastuullisuusjohtaja
Atria

Vähittäiskauppa luo painetta Luoteis-Euroopassa

Luoteis-Euroopan alueilla (mm. Benelux-maat, Saksa ja Ranska) elintarvikeketjuun kuuluu noin 1,7 miljoonaa tuottajaa. Vastapuolella on suuria elintarvikekonserneja, joiden tavaravirtoja hallitsee 85 hankintatoimistoa. Tähän saakka tuotantoketju on ollut kuitenkin pääosin toimiva: kukin taho on voinut ansaita vuosien mittaan tarpeeksi rahaa, ainakin keskimäärin tarkasteltuna.

Markkinarakenne on muuttumassa, ja tuottajat uhkaavat jäädä alakynteen. Tämä näkyy muun muassa äärimmäisinä tulovaihteluinä. Lyhytkestoiset hintahuiput eivät useinkaan riitä kompensoimaan pitkään jatkuneita hintanotkahduksia. Varsinkin viime syksystä lähtien tuottajien maksuvalmius on joutunut kovalle koetukselle.

Haasteita tuo mukanaan myös elintarvikekaupan kasvava vaikutus. Eläinten hyvinvoinnille tai ekologiselle kestävyydelle asetetut, kasvavat vaatimukset luovat suuria hintapaineita,

eikä siankasvattajilla oikeastaan ole mahdollisuutta siirtää näitä hintahaittoja eteenpäin. Yhteistyö hyödyttäisi niin tuottajia kuin ketjuun kuuluvia kumppaneitakin.

Tuotantoketjun yhteistyön myötä tuottajilla on vähemmän yrittäjän vapautta, mutta erilaiset yhteistyömuodot tarjoavat kuitenkin suuria etuja. Merkittävin niistä on parempi neuvotteluasema, joka kulkee käsi kädessä korkeamman myyntivarmuuden kanssa. Parempaa kustannusten hallintaa ja joustavaa sopeutumista markkinoiden muutoksiin ei myöskään pidä aliarvioida. Saksassa siipikarjan kasvatus on osoittanut, miten menestyksestä integraatio voi olla tuottajille. Luoteis-Euroopassa sianlihan tuotanto on enimmäkseen sopimukseen perustumatonta ja myynti tapahtuu avoimilla markkinoilla. Sopimukset ovat saamassa yhä enemmän jalansijaa ja yhteistyön muotoja on useita.

KUKA?

Robert Hoste

Robert Hoste on vanhempi sikataloustutkija hollantilaisen huippuyliopiston Wageningen taloustutkimusosastolla. Hänellä on yli 25 vuoden kokemus sikamarkkinoiden ja toimitusketjujen toimivuudesta ja kansainvälisestä sikamarkkinasta.

KUKA?

Ilkka Ala-Fossi
Rehuliiketoiminnan johtaja,
A-Rehu Oy, MMM, agronomi

Ilkan vastuualueita A-Rehulla ovat teollisen prosessin, raaka-aineiden hankinnan ja tuoteryhmien johtaminen. Ilkalla on noin 20 vuoden työkokemus rehualalta myynnin, markkinoinnin ja tuotekehityksen tehtävistä. Sivutoiminaan Ilkka hoitaa Lapualla kasvinviljelytilaa, joka tuottaa rehuviljan lisäksi hennettä ja härkäpapua.

Miksi viljellä hennettä?

Miksi hennettä kannattaa viljellä?

Herne on erinomainen kasvi viljelykierrossa. Se katkaisee tautipainetta ja sitoo typpeä maahan myös seuraavan kasvin tarpeisiin. Viljely on ollut useimpina vuosina myös varsin kannattavaa. Herneelle on hyvä kysyntä rehu- ja elintarviketeollisuudessa.

Miksi kotimaisen valkuaisen viljely on tärkeää?

Kotimaisella valkuaisella voidaan korvata tuontisoijaa. Se luo lisäarvoa kotimaiselle maataloustuotannolle ja mahdollistaa sadolle korkeamman jalostusasteen Suomessa.

Miten näet herneen viljelyn ruuantuotannon ympäristökestävyyden kannalta?

Muun muassa typensidontaominaisuksiensa vuoksi herneellä on tuontivalkuaisia pienempi hiilijalanjälki. Sen käyttö rehuissa pienentää tuotannon ilmastovaikutuksia. Herne lisää myös peltoviljelyn monipuolisuutta.

Mitä hyötyä on herneen sopimusviljelystä?

Herne on peltoviljelyn erikoiskasvi ja sille on tietty kysyntä ruokaketjussa. Sopimusviljelyn avulla voidaan varmistaa sadon menekki viljelijän näkökulmasta ja saatavuus teollisuudelle. Sopimuksella voidaan myös varmistaa sadolle takuuhinta kaikissa markkinatilanteissa, kuitenkin menettämättä mahdollisesta korkeammasta markkinahinnasta saatavaa hyötyä.

Ilkka ja Esa pohtivat herneen viljelyn kannattavuutta niin viljelijän, rehuteollisuuden kuin ympäristönkin kannalta.

Miksi hennettä kannattaa viljellä?

Herneen viljely vähentää lannoitekustannuksia, koska herne ei tarvitse juuri lainkaan typpilannoitetta. Lisäksi herne vapauttaa maaperään typpeä myös seuraavan vuoden viljelykasveille ja on hyväksi maan rakenteelle. Jos lannoitteita pitää vähentää tulevaisuudessa reilusti, herneellä siihen ehkä pystytään, ilman että sato pienenee.

Miksi kotimaisen valkuaisen viljely on tärkeää?

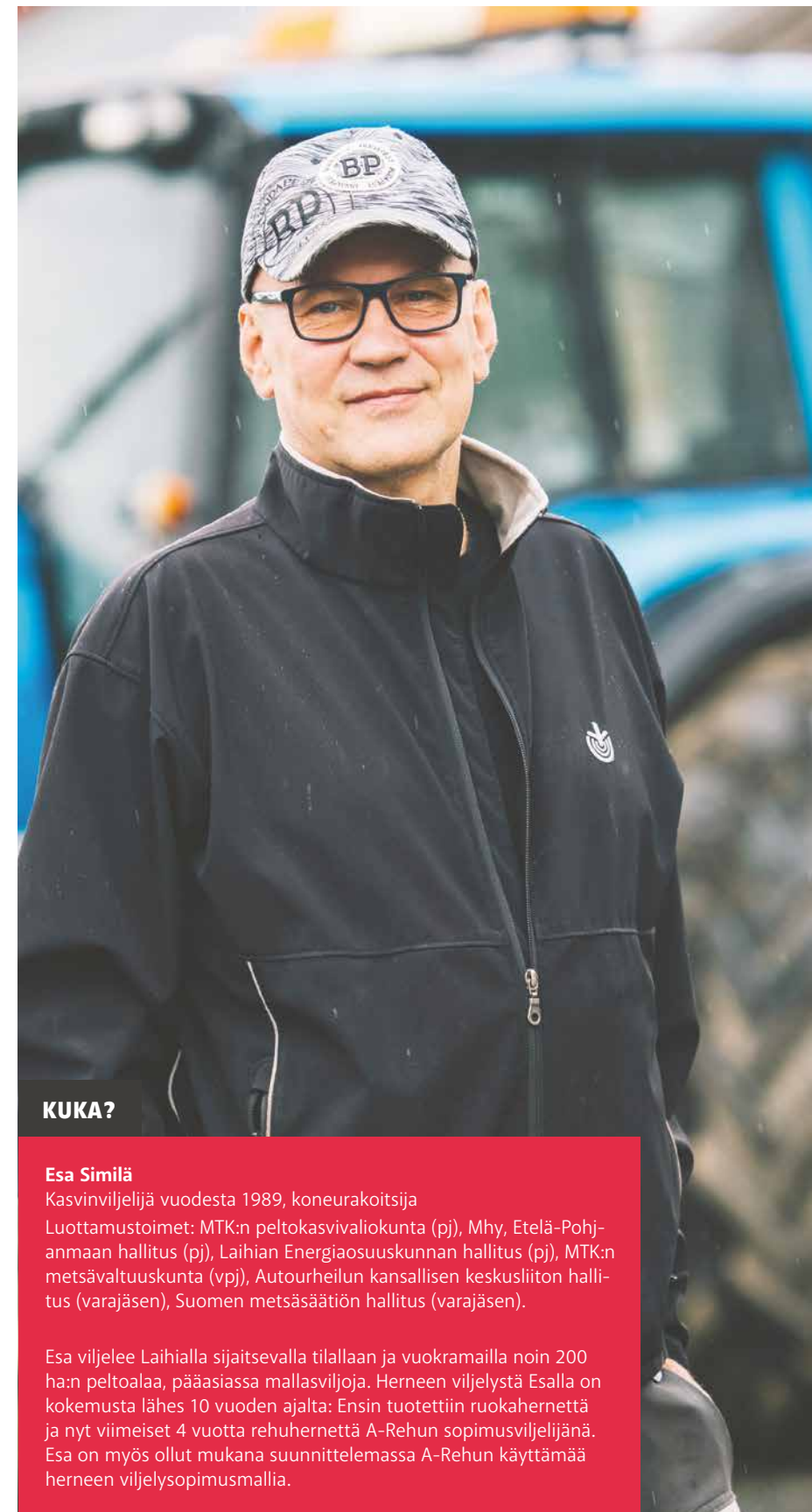
Se on kilpailukykyinen ja järkevä vaihtoehto tuontisoijalle, joka on usein geenimuunneltua. Miksi tuoda soijaa kaukaa, kun pystytään itse viljelemään kotimaiselle rehuteollisuudelle valkuaisraaka-aineita? Laivarahditkin nousivat koronan takia. Kotimainen valkuainen on myös ruokaturvallisuusasia, sillä tuontirehun mukana voi tulla esim. salmonellaa.

Miten näet herneen viljelyn ruuantuotannon ympäristökestävyyden kannalta?

Paikallisesti tuotetulla valkuaisella on vähemmän ympäristövaikutuksia, kun sitä ei tarvitse rahdata Amerikasta asti. Herneen viljely vähentää myös lannoitteiden kulutusta ja niiden tuontia, kun sitä aletaan viljellä isompia aloja. Se on tapa päästä lähemmäs luomuooppeja myös tavanomaisessa viljelyssä.

Mitä hyötyä on herneen sopimusviljelystä?

A-Rehun sopimusmalliin sisältyy takuuhinta, joka on antanut mahdollisuuden viljellä hennettä kannattavasti. Herneen viljely vaatii paneutumista ja kuivauksesta aiheutuu kustannuksia, joten kun minimihinta on tiedossa, se antaa taloudellisen turvan. Eurot edellä pitää mennä.

KUKA?

Esa Similä
Kasvinviljelijä vuodesta 1989, koneurakoitsija
Luottamustoimet: MTK:n peltokasvialiokunta (pj), Mhy, Etelä-Pohjanmaan hallitus (pj), Laihian Energiaosuuskunnan hallitus (pj), MTK:n metsävaltuuskunta (vpj), Autourheilun kansallisen keskusliiton hallitus (varajäsen), Suomen metsäsäätiön hallitus (varajäsen).

Esa viljelee Laihialla sijaitsevalla tilallaan ja vuokramailla noin 200 ha:n peltotalaa, pääasiassa mallasviljoja. Herneen viljelystä Esalla on kokemusta lähes 10 vuoden ajalta: Ensin tuotettiin ruokahennettä ja nyt viimeiset 4 vuotta rehuhernettä A-Rehun sopimusviljelijänä. Esa on myös ollut mukana suunnittelemassa A-Rehun käyttämää herneen viljelysopimusmallia.

Viljelysopimuksella ylimääräiset eurot talteen

Viljelysopimusmalleja on markkinoilla erilaisia. Tiedätkö, mikä on sinulle sopivin A-Rehun malli?

Paletti lähtee liikkeelle jo tammi- ja maaliskuun välisenä aikana, kun viljelijä pohtii, mitä kylväisi tulevana kasvukaute-na: viljaa, hernetta, nurmea vai jotain muuta? Kotieläintiloilla tuotantosuunta määrittää kylvettävän kasvilajin, mutta viljatiloiilla suunnan määrittää eri viljelykasvien teollinen kysyntä. Jos tilan tuot-tama viljasato suuntautuu kokonaan tai vain osittainkin teollisuuteen, on tällöin hyvä muistaa tehdä viljelysopimus.

MIKSI TEKISIN VILJELYSOPIMUKSEN JA MITEN HYÖDYN SIITÄ?

Viljelysopimuksen tarkoitus on turvata sopimuksessa kumpaakin sopijaosapuol-ta: sekä viljelijää, että ostajaa. A-Rehun tarjoamat viljelysopimusmallit ja ehdot on luotu erittäin viljelijäystävällisiksi kuuntelemalla viljelijöiden toiveita. Tehdessäsi suoran viljelysopimuksen A-Rehun kassa hyödyt seuraavista eduista:

Palkokasvien sopimusviljelijänä nautit automaattisesta takuuhinnoittelusta, sillä maksamme herneelle ja härkähapavulle takuuhintana vähintään 235 €/tn. Lisäksi ohralle, kauralle ja vehnälle voimme halutessasi sopia myös

takuuhinnoittelun. Maksamme kaikille viljoille rehuviljan valkuaishinnoittelun sekä kauralle ja herneelle lajikelisää, mikäli lajikkeesi löytyy suositeltujen lajikkeiden listalta.

Hintaa ei ole pakko kiinnittää viljelysopimuksen tekohtekellä. Voit esimerkiksi jättää hinnan täysin auki, jolloin hinta määräytyy vasta kaupantekohetkel-lä. Halutessasi toki voit kiinnittää hinnan verkkosivuillamme ilmoitetun hinnaston mukaisesti joko heti tai myöhemmin sinulle sopivana ajankohtana.

Ymmärrämme sen, että jokainen sa-tokausi on erilainen. **Jos tulee haastava satokausi ja satosi epäonnistuu, ei sopimuksessamme ole toimituspakkoa.** Sopimuksemme suojelee viljelijää, jos häntä kohtaa ylivoimainen este, kuten satovahinko, tulipalo, tulva tai kuivuus. Näissä tapauksissa pelkkä ilmoittaminen asiasta meille riittää. Sakkomaksuja emme peri missään tilanteissa. Mikäli satoa tulee enemmän tai vähemmän kuin sopimukseen on merkitty, joustam-me markkina/porttihilintaissa sopimuk-sissa +/- 25 %. Sopimusmäärän jäädessä vajaaksi me emme myöskään velvoita toimittamaan vajaaksi jäänyttä sopimus-

määrää edellä mainituista syistä johtuen. Näissä tapauksissa ilmoitus meille riittää.

Mikäli vehnä-, kaura- tai ohraeräsi osoit-tautuukin elintarvikelaatukseksi, voimme välittää viljaeräsi sille elintarviketoimi-jalle, joka maksaa erästäsi parhaimman hinnan. Tällöin voit olla myös varma, että kauttamme saat viljaerillesi parhaimman hinnan aina, 14 päivän kuluessa.

Kuten huomaat, on A-Rehun viljelysopi-muksissa monta hyvää puolta. Valitse siis viisaasti ja tee kanssamme viljanviljelyso-pimus. ■

SOPIMUSMALLIT

- Porttihinta
- Kiinteä hinta
- Hintaputkisopimus
- Takuuhintasopimus

Lue lisää A-Rehun viljelysopimusmalleista: atriatuottajat.fi/viljelysopimuslomake

Uuden nautarekisterin käyttöönotto lähestyy

Vuosia valmisteltu uusi nautarekisteri otetaan käyttöön huhtikuussa 2022. Jotta teuras- ja välityseläinten liikenne ja hinnoittelu sujuvat juohevasti myös uuden nautarekisterin aikaan, jokaisen nautaeläinten pitäjän tulee hoitaa nautarekisteriin liittyvät valtuutukset teurastamon lisäksi Eläinten terveys ETT ry:lle ja Mtech Digital Solutions Oy:lle.

Nautarekisteriin liittyvät valtuutukset tehdään viran-omaisen Suomi.fi-palvelussa. Valtuuttamisen voi pätevästi tehdä vain ja ainoastaan se henkilö, joka on tilan tilatunnuselle merkitty eläin-tenpitäjä. Nautatilan on hyvä tarkistaa Ruokaviraston eläintenpitäjä- ja pitopaik-karekisteristä, kuka on merkitty eläin-tenpitäjäksi ja ovatko pitopaikkatiedot muutenkin ajan tasalla.

Valtuutusvaihtoehtoja on kaksi: **nautaeläintietojen katselu** ja **nautaeläin-tietojen ilmoittaminen**. Katseluoikeu-den perusteella teurastamo voi katsella tilan nautojen tietoja esim. merkintä- ja rekisteriasioihin liittyvissä selvityksissä. Siksi pyydämme jokaiselta nautaeläinten pitäjältä valtuutusta katseluoikeuteen. Selvitystapauksissa olemme toki aina yhteydessä tuottajaan.

Teurastamon voi halutessaan valtuut-taa ilmoittamaan lisäksi nautaeläinten poistot ja ostot niistä eläimistä, jotka on teurastettu tai välitetty A-Tuottajien kautta. Siinä tapauksessa on valittava myös **nautaeläintietojen ilmoittaminen**. Nautaeläintietojen ilmoittamisesta on lisäksi tehtävä erikseen kirjallinen sopi-mus A-Tuottajien kanssa. Tiedotamme

sopimusten teosta myöhemmin kevään aikana.

Vaikka teurastamo tekisi ilmoitukset tilan puolesta uuteen nautarekisteriin, on tilan eläintenpitäjällä velvollisuus tarkistaa tietojen oikeellisuus. Viime kädessä eläin-tenpitäjällä on nautojen omistajana vastuu eläinten tiedoista nautarekisterissä.

Tämänhetkisen tiedon mukaan teuras-tamot pystyvät todentamaan valtuutusten lopullisen toimivuuden vasta, kun uusi nautarekisteri on käynnistynyt. Siksi on syytä varautua siihen, että alkuvaiheessa tilan tulee itse huolehtia tietojen ilmoitta-misesta, vaikka teurastamolle olisi annettu valtuutus.

Jokaiseen valtuutukseen on syytä kirjata tarkenteeksi tilatunnus, jotta valtuutus kohdistuu varmasti oikeaan tuottajaan kaikkien valtuutettujen järjestelmissä.

VALTUUTUS MYÖS ETT:ILLE JA MTECH:ILLE

Jotta eläimet liikkuvat juohevasti ja eläinten hinnoittelu toimii oikein, on nautaeläinten pitäjän valtuutettava myös Eläinten terveys ETT ry ja Mtech Digital Solutions Oy.

Kun tila antaa Eläinten terveys ry:lle valtuutuksen nautaeläintietojen katseluun,

eläinten lääkitystiedot siirtyvät Nasevas-ta teurastamon ketjuinformaatioon ja eläinten teurastus sujuu ongelmitta.

Katseluoikeus ETT:lle varmistaa myös eläinten tilityk-sen oikeel-lisuuden. Lehmätilojen kohdalla kuuluminen Nasevan kansalliselle tasolle nostaa teuraslehmän hintaa. Nasevaan kuuluminen vaikuttaa

emolehmätilalla lisäksi sekä teuras-nautojen että pihvivasikan hintaan, ja lihanautatilalla teuraiden hintaan.

Valtaosa nautaeläinten pitäjistä käyt-tää Mtechin Minun maatilani -ohjelmaa karjan tietojen hallintaan ja tuotannon seurantaan. Kun eläintenpitäjä antaa Mtechille valtuutuksen sekä nautaeläin-tietojen katseluun että tietojen ilmoit-tamiseen, on eläinilmoitus jatkossakin mahdollista tehdä Minun maatilani -ohjelmasta käsin AtriaLinkillä A-Tuot-tajille. ■

**A-Tuottajille
on annettava
valtuutus
ainakin katselu-
oikeuteen.**

Liha-akatemian 2022 tunnelmia

”Vahvasti mennään eteenpäin ja uskotaan tulevaisuuteen”

Reijo Flink, Atria Tuottajien, A-Rehun ja Nautasuomen toimitusjohtaja

Perinteinen Atrian alkutuotannon Liha-akademia järjestettiin jo toistamiseen webinaarina helmikuun alussa. Webinaari keräsi kotikatsomoihin yli 370 katsojaa ja sai kiitosta hyvästä tunnelmasta, kiinnostavista puheenvuoroista sekä palkittujen tilojen esittelyistä. Lue poiminnat päivän visaisista kysymyksistä ja asiantuntijoiden vastauksista.

Merja Leino

Atrian vastuullisuusjohtaja

Miten tilat voisivat somessa kertoa omista vastuullisuusteoistaan?

– On todella arvokasta, että tosielämää ja tarinoita tiloilta kerrotaan somessa kuluttajille. Siellä tavoitetaan erityisesti nuoria kuluttajia, jotka ovat tärkeä kohderyhmä vastuullisuusasioissa.

Juha Gröhn

Atria-konsernin toimitusjohtaja

Jos sinulla olisi 3 toivomusta, mitä toivoisit atrialaiselle tuotantoketjulle vuonna 2022?

– Toivon, että ketjussa päästään tämän kustannusvaiheen yli ja voidaan jatkaa systemaattista kehittämistä. Toivon myös luonnolta hyvää satoa ja pandemian helpottamista, jotta voimme kokoontua ja siten oppia toisiltamme.

Taneli Rytäs

Commodity Broker, Northstar Brokerage

Mitä ovat sinun vinkkiä viljelijöille kasvukauteen 2022?

– Hintatilanteen ollessa eri viljalajeissa hyvä, kannustan kiinnittämään osan sadosta jo ennakoon.

Juha Marttila

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton johtokunnan puheenjohtaja

Miltä tulevaisuus näyttää?

– Tulevaisuus on vähintäänkin usvan peitossa, mutta tämä ei tarkoita sitä, että jäädään odottelemaan aikoja parempia, vaan sitä että hanskat eivät putoa ja tehdään määrätietoisesti töitä.

LIHA-AKATEMIA

Liha-akademia on Atrian alkutuotannon odotettu ja suosittu tapahtuma liha-alan ammattilaisille, joka tarjoaa osallistujilleen monipuolisen kattausten ja ajankohtaista sisältöä ruoantuotannon eri näkökulmista. Tilaisuudessa palkitaan vuosittain menestyneitä tiloja eri tuotantosuunnista.

Atrian alkutuotanto palkitsi Liha-akatemiasa ansioituneita tiloja

Onnea palkituille tiloille ja iso kiitos osallistujille hienosta etätapahtumasta!

Nautasuomi

Erinomaisten maitorotuisten sonnien kasvattaja
Niemelän tila, Keuruu

Erinomaisten maitorotuisten sonnien kasvattaja
Mullivainio, Ähtäri

Erinomaisten maitorotuisten sonnien kasvattaja
Kylänpään Torppa, Loimaa

Erinomaisten maitorotuisten sonnien kasvattaja
Voittola, Siikajoki

Erinomaisten maitorotuisten hiehojen kasvattaja
Illansuu Oy, Muhos

Erinomaisten liharotuisten sonnien kasvattaja
MTY Aho Janne ja Kimmo, Ähtäri

Erinomaisten liharotuisten hiehojen kasvattaja
Mäntyharjun tila, Iisalmi

Erinomainen vasikkakasvattaja
Luosalan Tila, Asikkala

Erinomainen vasikkakasvattaja
Vasemmainen, Kuopio

Erinomaisten ternivasikoiden tuottaja
Navettakangas Oy, Juuka

Erinomaisten ternivasikoiden tuottaja
Huuskola, Kiuruvesi

Erinomaisten ternivasikoiden tuottaja
Lehdon tila, Vaala

Erinomaisten pihvivasikoiden tuottaja
Luomutila Vanhapaikka, Soini

Erinomaisten pihvivasikoiden tuottaja
Aron tila, Teuva

Erinomaisten pihvivasikoiden tuottaja
Rusilan tila, Hankasalmi

Maailman parhaan pihvin 2021 tuottaja
Hautakorven tila, Karvia

Atria Sika

Vastuullinen perhetila
Londbo Gård AB, Vöyri

Vastuullinen perhetila
Kytöharjun maatila, Kurikka

Vastuullinen perhetila
Pirkolan tila, Pyhäjoki

Atria Siipi

Erinomainen nuorikkokasvattaja
Saarmaan tila, Kuortane

Erinomainen broilerikasvattaja
Kortesmäen tila, Seinäjoki

Erinomainen munittaja
Iso-Tuiskun Tila Oy, Ilmajoki

Näin suomalaiset kuluttivat lihaa vuonna 2021

Lihankulutus on viime vuosina pysynyt melko tasaisena, eikä vuosi 2021 tuonut suuria muutoksia. Lihaa syömättömien määrä on pysynyt samalla tasolla jo toista vuotta peräkkäin. Lihan hinta, kotimaisuus ja laatu ohjaavat edelleen ostopäätöstä. Valtaosa luottaa suomalaisen lihan turvallisuuteen.

93 % suomalaisista syö lihaa jossain muodossa

→ **78 %** useamman kerran viikossa

TÄRKEIMMÄT SYYT SYÖDÄ LIHA O V A T

hyvä maku

tottumus

ravitsevyys

LIHAN OSTOPÄÄTÖKSESSÄ TÄRKEIMPIÄ OVAT

hinta

kotimaisuus

laatu

72 % ei ole huolestunut suomalaisesta lihasta

19 % vastaajista on huolestunut suomalaisesta lihasta

Heistä **49 %:a** huolestuttaa eläinten huono kohtelu ja eettiset kysymykset.

ERO TUONTILIHAN JA SUOMALAISEN LIHAN LAADUSSA ON EDELLEEN SUURI

4/5 luottaa suomalaisen lihan laatuun

1/3 luottaa tuontilihan laatuun

78 % vastaajista kokee suomalaisen lihan olevan moitteetonta

MIELIPITEET LIHANTUOTANTOILAJEN HUOMIOISTA ELÄINTEN HYVINVOINTIIN JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIIN

Kuinka paljon samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

KAIKKI 2021 (n=1021)

Luotan suomalaisen lihan turvallisuuteen

48 33 14 2 3

Suomalaisen lihan jäljitettävyyden maatalalle on hyvällä tasolla

35 40 19 4 1

Suomalaisilla lihantuotantotiloilla on tehty toimenpiteitä eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tuotanto-olosuhteiden parantamiseksi

28 37 25 6 3

Suomalaisilla lihantuotantotiloilla on tehty toimenpiteitä ympäristöhaittojen vähentämiseksi

24 37 26 10 4

■ Täysin samaa mieltä (5) ■ Melko samaa mieltä (4) ■ Osin samaa osin eri mieltä (3) ■ Melko eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, lihan kulutusta ohjaavat tekijät 2021

TUOTTAJAN VUOSI

Viikko tilalla -juttusarjassa seurataan neljän tilan arkea eri vuodenaikoina. Jokainen tila esittyy vuorollaan Atria Tuottajat -lehdessä ja loput kolme kertovat viikkonsa kuulumiset nettisivuilla.

Lue, miten viikko eteni muilla tiloilla: atriatuottajat.fi/viikkotilalla

"Pannat kaulaan ja automaattijuoton ihmeelliseen maailmaan"

Yrittäjäperheen päivät alkavat 2-vuotiaan Seelan tahtiin ja rytmittyvät navettahommien, kotitöiden ja lumitöiden mukaan. Selkeällä työnjaolla, mummolan lastenhoitoavulla ja lomittajan avustuksella aikaa jää myös talvisäystä nauttimiseen.

ASIAANTUNTIJAN SILMIN

MAANANTAI ❄️

Yön aikana oli satanut jonkin verran lunta. **Seela** toimi meidän herätyskellona tänään klo 7.00. Kerätään tavarat kasaan ja viedään Seela aamuksi mummolaan. Meillä työnjako on tehty niin, että **Lauri** hoitaa isojen sonnien ruokinnan ja **Juulia** hoitaa vasikkapuolen. Juottamossa työt alkoivat yhden vasikan lääkityksellä ja karsinoiden kuivituksella. Sen jälkeen katsotaan, että jokainen vasikka on osannut käydä juomassa aamupalansa, ja pestään juottokoneet. Vielä aamun rehujen lisäys vasikoille ja teineille, ja aamutoimet on niiden osalta tehty.

Isoissa navetoissa on tällä välin viety huonot appeet pois ja jäljelle jääneet hyvät appeet ajettu muutaman karsinan

eteen. Apevaunu kahmii sisäänsä reipasta tahtia niin maskin, kivennäiset, murskeviljan, maissin kuin säilörehun.

Kello 10.00 suunnataan sisähommiin. Seela on kävellyt mummon kanssa takaisin kotiin ja jää nyt isin kanssa leikkimään siksi aikaa, kun Juulia suuntaa auton nokan kohti kauppa. Kaupassa käynnin jälkeen tehdään ruokaa, Seelan avustuksella, mitenkäs muuten. Sillä välin Lauri auraa pihat ja avaa rehusiilojen muovveja.

Päivällä käydään tarkastamassa vielä vasikat, niiden juomakäyttäytyminen sekä rehujen tilanne. Teinien ruokintapöytä ammottaa tyhjyyttään, ja niille lisätään reilusti apetta.

Illalla katsomme Areenasta ruokaväenrennöksistä kertovan dokumentin ja noin klo 21 suunnataan vielä navetalle hoitamaan iltatarkki: rehujen työntely isoissa navetoissa sekä vasikoiden juotto. Tällä hetkellä kaikkien kolmen vasikkaryhmän vasikat osaavat jo käydä itsenäisesti juomassa automaattista.

TIISTAI ❄️

Yön aikana saatu taas vähän lisää lunta. Seelan herätys tänä aamuna klo 06.15 ja siirtyminen mummolaan vähän ennen kahdeksaa. Lauri lähtee samalla oven avauksella tekemään appeita. Juottamossa taas samat, tutut aamutoimet. Karsinoiden kuivitus, yhden vasikan ohjaaminen juottoautomaatille ja rehujen työntely eläinten eteen. Rehuvarastossa puhdistetaan loppuneen mäsikikasan pohjia uutta kuormaa varten. Appeiden teon jälkeen Lauri työntelee taas pihassa suurimmat lumet pois ja käy samalla jakamassa teineille uudet appeet.

Yhdeksän jälkeen haetaan Seela kotiin ja ruvetaan jauhelihapirakan tekoon. Aamupäivä menee ruokinta- ja rehuasioita läpikäydessä asiantuntijoiden kanssa. Asiat kunnossa näiden suhteen.

Iltapäivällä syödään lounas ja pidetään Seelan kanssa leffahetki. Luvassa Disneyn Bolt noin viidettäkymmenettä kertaa.

Kolmelta taas vasikoiden tarkastus ja viikonloppuna nupoutetuille vasikoille toinen kierros kipulääkettä. Tänään

saatiin vielä viimeinen vasikkaryhmä täyteen, kun välityksestä saapui kaksi uutta vasikkaa. Iltanavetalla uusille pojille pannat kaulaan ja ohjaus automaattijuoton ihmeelliseen maailmaan. Illalla myös lääkittiin muutama potilas. Vähän ennen kymmentä sisälle ja unille.

KESKIVIikko ☁️

Lunta ilmassa. Seelan herätys kuudelta. Aamulla saapui täydennyskuorma mäsikiä, jonka vuoksi navetalle mentiin vasta kuorman saapumisen jälkeen. Seela kuskattiin tänäkin aamuna mummolaan. Uudet vasikatkin ovat osanneet käydä aamulla itse juomassa. Muuten taas samalla kaavalla: kuivitus, rehujen jako ja yhden vasikan lääkitys. Isoissa navetoissa jäljellä olevien appeiden työntely tasaisesti jokaiselle karsinalle. Lauri työntelee pihassa taas vähän lumia. Meidän joulukuusi on odotellut pihassa sitä inspiraation hetkeä, että sen saa taiteilua kiinni yhden vasikkakarsinan kattoon roikkumaan vasikoiden iloksi. Tänään siis vihdoinkin se päivä tiedossa.

Sitten vähäksi aikaa sisähommiin. Navetan aikana robotti-imurimme, Vilhelmiina, on saanut imuroinnit suoritettua sisällä. Kahden ison ja karvaisen koiran kanssa Vilhelmiina on kyllä korvaamaton apu.

Puoliltapäivin siirrytään appeen tekoon. Tänään tiedossa kolme apetta, yhdet molempiin isoihin navettoihin sekä yksi ape vasikoille ja teineille. Näille pienemmille tehdään useamman päivän ape kerrallaan väliavarastoon. Tämän porukan ape sisältää säilörehun, kuivan ohran, valkuaisrehun sekä kivennäiset. Väliavarastosta ape liikkuu teineille Avantilla ja pikkuvasikoille kottikärryn avulla.

Apehommiin jälkeen siirrettiin muutama huonompijalkainen eläin pienempiin karsinoihin odottamaan teurasautoon lähtöä.

Lauri vei vesakkomurskaimen kyläseppälle huoltoon, minkä jälkeen käytiin karkkikaupan kautta hakemassa Seela viiden aikaan kotiin. Puoli yhdeksältä taas iltanavetalle. Laurilla loppuilta kuluu rakkaan Playstationin parissa.

TORSTAI ❄️

Yöllä satanut lunta. Seelan herätys klo 05.50. Tänään tulee lomittaja, joka on loppuviikon navettahommissa. Siispä isi saa tänään nukkua puoli yhdeksään. Seelan kanssa katseltiin aamu lastenohjelmia.

Lauri lähti taas aurailemaan lumia ja Seela lähti äidin kanssa ulos hiihtämään ja laskemaan pulkalla mäkeä. Hurjien lumileikkien jälkeen ruoka maistui hyvin ja jatkettiin leikkejä vielä sisällä. Puoli neljän aikaan ajettiin Toivakan kirkonkylälle luistelemaan, Seelalle toinen kerta ikinä.

Illalla Seela nukkumaan, ja sitten tekemään normaali iltanavetta.

PERJANTAI ❄️

Seelan herätys klo 06.15. Tänään on kaupunkipäivä. Seela menee taas mummolaan ja me lähdetään ihan aikuisten kesken tekemään vuoden ensimmäiset investoinnit: kaksi lumilapiota ja kaksi katuharjaa.

Lauri kävi samalla reissulla parturissa ja vietiin luistimet teroitettavaksi. Käytiin lounaalla, Juulia pääsi vähän shoppailemaan ja sitten lähdettiin ruokakaupan kautta kotiin.

Lauri kävi vielä illalla suunnittelemassa vesakkomurskaimen remonttia. Yhdeksän aikaan iltanavetalle ja sitten loppuilta suoratoistopalveluiden parissa.

LAUANTAI ❄️

Seelan herätys klo 05.53. Tänään rehellinen vapaapäivä. Lauri lähti aamusta aluevaalien kampanjahommiin kuskien roolissa ajelemaan ympäri Keski-Suomea, ja me lähdettiin Seelan kanssa puoliltapäivin testaamaan Peurungan kylpylä. Ensimmäinen kerta kylpylässä Seelalle. Kun tätä ennen on harjoiteltu uimista kotona omassa ulkoporealtaassa, oli monet uima-altaat ja liukumäet kyllä täysi hitti tälle lapselle. Uinnin jälkeen nautittiin herkulliset hampparit paikan päällä ja sitten lähdettiin jo aika väsyneinä kotiin.

Kello 21.30 vielä nopea iltanavetta, lähinnä vaan rehujen työntelyä ja eläinten tsekkaus. Kaikki ok.

SUNNUNTAI ❄️

Seelan herätys klo 06.35. Aamupäivä vaan yleistä rötvämistä. Iltapäivällä Lauri ja vanhaisäntä harrastivat kulttuuria ja katselivat uuden James Bond-elokuvan.

Jo ennen joulua ystävämmme Fidel on tuksahtanut siltä, että se kaipaasi hieman pesua. Tänään vihdoinkin tuli se ”huominen”, kun sain aikaiseksi pestä koiran.

Seela oli tämän ajan viettämässä taas laatuakaa mummon kanssa. Ensi viikolla alkavat jännittävät ajat, kun Seela suuntaa osaksi viikkoa aina päiväkotiin.

Illalla käytiin vielä normaali iltanavetta: muutama lääkitys, ei muuta erityistä tällekkään iltaa. ■

MÄNTYNIEMEN TILA

YRITTÄJÄPERHE:

Lauri Jaatinen (33 v), Juulia Pauninsalo (29 v) ja Seela (2 v). Päivittäisessä toiminnassa mukana myös koirat Fidel ja Raúl.

TUOTANTOSUUNTA:

Naudanlihantuotanto, ternistä teuraaksi

ELÄIMIÄ TILALLA: 500

MUUTA ERITYISTÄ:

Sukupolvenvaihdos on tehty vuonna 2018 ja tilaan kuuluu 190 ha peltoa. Tilan arkea voi seurata Instagramissa @mantyniementila.

Suunnitelmallista ja aktiivista toimintaa omaa hyvinvointia unohtamatta

Mäntyniemen tilalla on tuotettu naudanlihaa vuodesta 1974. Tilalla keskitytään olennaiseen eli naudanlihan tuottamiseen. Tekemisessä ja ajatuksessa näkyy pitkäjänteinen kehittäminen.

Tilan toiminnassa nousee esille kokonaisuuden hallinta, suunnitelmallisuus sekä omasta hyvinvoinnista huolehtiminen. Tuotantotulokset analysoidaan teuraseräkohtaisesti ja talouden seurantaa tehdään kuukausittain. Asiantuntijoita käytetään apuna tulosten tarkastelussa ja mietittäessä tulevaisuutta. Yhteistyötä tila tekee muun muassa lähialueen viljelijöiden kanssa. Kokonaisuuteen sisältyy myös ympäröivän yhteiskunnan ja markkinoiden toimintaympäristön tuntemus. Lauri osallistuu aktiivisesti liha-alan ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Nämä ovat syventäneet näkemystä asioista ja tuonut mahdollisuuden olla mukana päättämässä yhteisistä asioista.

ONNISTUMISIA HAASTEISTA HUOLIMATTA

Suunnitelmallisuus näkyy tilalla monessa asiassa. Työt ja asiat hoidetaan ajallaan. Työnjako ja vastuut on selvästi sovittu: Juulia hoitaa juottamon ja Lauri loppukasvattamon. Tarvittaessa kumpikin pystyy tuuraamaan toisiaan. Haasteellisista kasvukausista ja vuosista huolimatta tuotantotulokset ovat pysyneet hyvinä. Vuosina 2018–2021 päiväkasvut ovat olleet tasaisesti 610–620 g/pv. Kasvatusaika on pidentynyt kuukaudella vasikkatilanteen takia ja on nyt noin 20 kk. Teuraspainot ovat nousseet 371 kilosta 398 kiloon.

Kesän 2021 maissikokeilusta korjattiin huippusato, minkä ansiosta ostoviljan tarve väheni noin 73 000 kg. Iso säästö ruokintakustannuksissa tänä vuonna! Kasvikokeilut jatkuvat taas ensi kesänä.

Eläinten lisäksi tilalla huolehditaan myös yrittäjien omasta hyvinvoinnista. Talvella on mahdollisuus pitää vapaata ja tehdä perheenä asioita. Laurin ja Juulian mukaan aina ei tarvitse lähteä reissuun. Välillä voi kotonakin ”lomailia”.

Tilalla halutaan tuottaa naudanlihaa myös tulevaisuudessa. 10 vuoden päästä tilan halutaan edelleen olevan kehittyvä ja taloudellisesti kannattava.

Anne-Mari Malvisto

Asiakkuuspäällikkö
Nautasuomi

Tarikko-hankkeella lisäeväitä tautitorjuntaan

Eläinten terveys ry:n hallinnoima Tarikko-hanke – Tautiriskien kartoitus ja hallinta lihasiipikarjatilastoilla – on käynnistynyt. Tavoitteena on kevään ja kesän kuluessa arvioida kaikkien Suomen broilerikasvattamoiden tautisuojaus tautisuojaus tasoa tilakäynnillä sekä suunnitella mahdollisia kehityskohteita ja -toimia yhdessä tuottajien kanssa.

Tautisuojaus tason arvioinnissa käytetään Gentin yliopiston kehittämää Biocheck. UGent®-menetelmää täydentäen sitä suomalaisen tuotannon ja myös vientimarkkinoiden erityisvaatimukset huomioivaksi esimerkiksi salmonella- tai lintuinfluenssariskin hallinnan osalta. Sama menetelmä on Suomessa käytössä sika- ja nautatilojen tautisuojaus arvioinnissa ja se on otettu osaksi näiden terveydenhuoltoa.

TAUTIENTORJUNTA ON YHTAISVASTUULLISTA

Alkutuotannon tautivapaus on pohja turvallisten elintarvikkeiden tuotannolle. Tämä on tärkeää niin kotimaisen kulutuksen kuin myös viennin kannalta. Yksikin vakava tautitapaus siipikarjatilalla saattaa estää siipikarjan ja sen tuotteiden – niin lihan kuin munienkin – viennin EU:n ulkopuolelle, mutta myös hankaloittaa niiden sisämarkkinakauppaa. Vastuu tautientorjunnasta ei koske vain omaa tilaa, vaan koko tuotantoketjua.

Hankkeen arviointituloksista saadaan kattavasti tietoa maamme broilerituotannon kokonaistilanteesta ja valmiuksista torjua erilaisia tartuntoja. Tuottajille tarjoutuu myös mahdollisuus verrata oman tilansa tautisuojaus tasoa muiden vastaavien kasvattamoiden tilanteeseen. Hanke tarjoaa myös

koulutusta ja neuvontaa tilatason tautisuojaukseen liittyvissä kysymyksissä. Yhteistyötä tehdään muun muassa. Suojaa SiKana -hankkeen kanssa, jonka puitteissa tehdään vastaavia arviointoja munintakanaloissa.

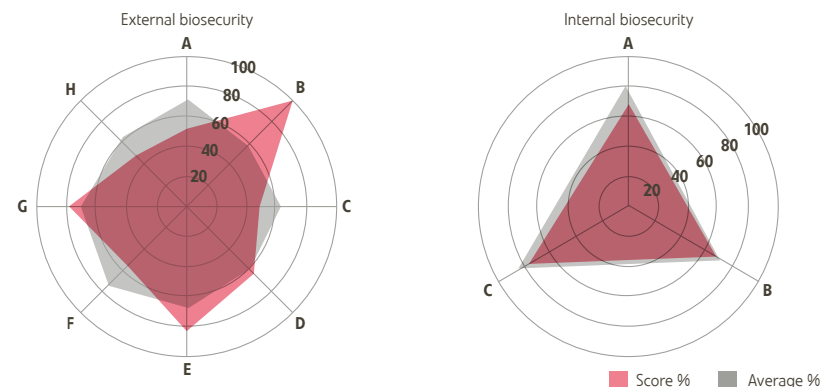
HYÖDYNNÄ HANKETTA TILASI BIOTURVAN KEHITTÄMISEEN

Broilerikasvattamoiden arviointikäyntejä Tarikko-hankkeessa tekee kaksi hankevastaavaa, ELL Marianne Kaila ja MMM Elisa Valtonen. He lähestyvät tuottajia sähköpostitse tai puhelimitse lähiaikoina käyntien sopimiseksi. Ti-

lakäyntiin on hyvä varata aikaa noin pari tuntia, jotta kaikki tautisuojaus kriteerit asetetaan käydä läpi. Arviointi ei ole tarkastus, vaan sen tavoitteena on tarkastella tilan toimintaa ulkopuolisen silmin ja kannustaa myös tuottajaa tarkastelemaan omia toimintatapojaan ja mahdollisuuksia niiden kehittämiseen.

Hankkeen toteuttamiseen saadaan rahoitusta maa- ja metsätalousministeriöltä, joten kaikki sen puitteissa tehdyt toimet ovat tiloille maksuttomia. ■

Lisätietoa: www.ett.fi → Hankkeet → Tarikko – broileritilojen tautiriskien kartoitus ja hallinta -hanke

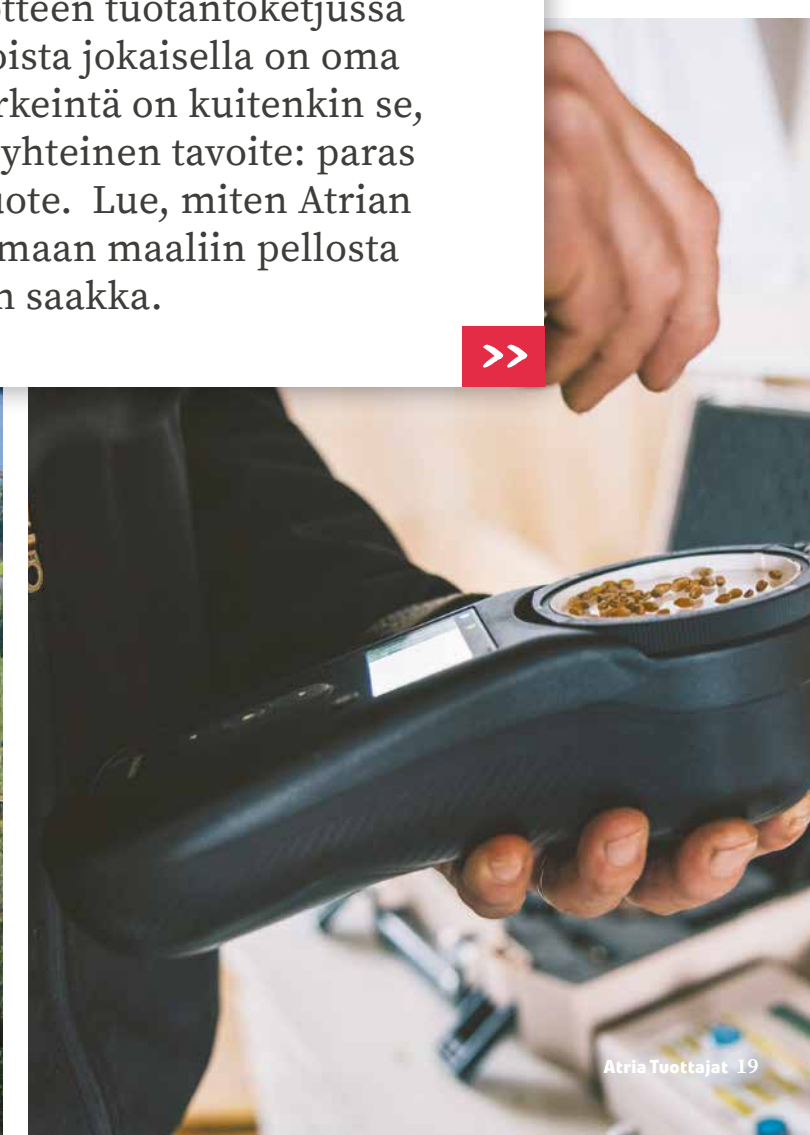
ESIMERKKI BIOCHECK-ARVIOINNIN tuloksesta tilalla, jolla ulkoisen tautisuojaus osalta esim. kasvattamon tyhjennys (B) on hoidettu esimerkillisesti, mutta joka jää hieman keskiarvon alapuolelle muun muassa rehu- ja vesihygienian (C) varmistamisessa.

TEKSTI: Laura Lindén, Kind Company

Samassa veneessä onnistumme paremmin

Onnistuneen lihatuotteen tuotantoketjussa on monta lenkkiä, joista jokaisella on oma tärkeä tehtävänsä. Tärkeintä on kuitenkin se, että niillä kaikilla on yhteinen tavoite: paras mahdollinen lopputuote. Lue, miten Atrian ketjussa pelataan samaan maaliin pellostä pöytään saakka.

”Edunvalvontaa katse pitkällä tulevaisuudessa”

Omistajaosuuskuntien näkökulma on vahvasti läsnä Atrian alkutuotantoon liittyvissä päätöksissä niin Atrian, A-Rehun kuin A-Tuottajien hallituksissa. Se ei kuitenkaan ole ainoa tapa, jolla osuuskunnat vaikuttavat ketjun nykyhetkeen ja tulevaisuuteen.

Omistajaosuuskunnat ovat kivijalka, jonka varassa Atrian vertikaalisesta tuotantoketjusta on muodostunut se, mitä se on tänään. Osuuskunnan jäsenyyden kautta tuottaja sitoutuu toimimaan Atrian kumppanina ja saa nauttia osuuskunnan hyvästä voitonjakokyvystä, joka palkitsee pitkään teisesti sitoutuneita jäseniä. Omistajuus merkitsee myös päätösvaltaa. Kun Atrialla ja sen keskeisissä tytäryhtiöissä tehdään strategisia linjauksia, Itikka osuuskunnan, Lihakunnan ja Osuuskunta Pohjanmaan Lihan edustajat ovat päättämässä asioista yhdessä Atrian toimihenkilöiden kanssa. Osuuskuntien tahtotila johti aikoinaan myös päätökseen rehuteollisuuteen panostamisesta. Rehun ansiosta Atria on liikkunut arvoketjussa askeleen verran kilpailijoitaan pidemmälle. A-Rehu on Suomen ainoa kotimainen tuottajien omistama rehuyhtiö.

– Omistajat näkivät rehustuksen niin merkittävänä tuotantoketjun osana, että se päätettiin hoitaa itse. Se on kasvattanut Atrian merkitystä arvoketjussa ja virkistänyt koko rehualaa luomalla kilpailua, mikä vaikuttaa sekä myytävän rehun hintaan että laatuun, kertoo Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan toimitusjohtaja, **Risto Lahti**.

KONKREETTISTA VAIKUTTAMISTA

Viime vuonna osuuskunnat olivat aktiivisesti vaikuttamassa muun muassa nautaketjun uusiin kehitysaskeliin. Sika- ja siipikarjaketjun hyvien kokemusten perusteella naudanlihan tuottajille luotiin oma yhteistyöfoorumi.

– Osuuskunnat tekivät aloitteen nautaketjun omasta kehitysryhmästä, joka aloitti toimintansa vuonna 2021. Samoihin aikoihin olimme myös aktiivisesti mukana synnyttämässä Nautasuomea, joka tukee ja kehittää nautaketjua, Lahti sanoo.

Osuuskunnilla on Lahden mukaan velvollisuus katsoa myös pidemmälle tulevaisuuteen ja valvoa tuottajien etuja eri foorumeilla.

– Kyse on yli 100 vuotta vanhoista organisaatioista, ja maailma muuttuu jatkuvasti. Siksi meidän pitää edistää alan toimintaedellytyksiä ja tuoda tuottajanäkökulmaa päätöksentekoon tuottajien puolesta.

Tulevaisuuteen tähtytään tälläkin hetkellä monella rintamalla: Eläinluoto- tuksella mahdollistetaan ketjun tilojen tuotannon kehittäminen; osuuskunnat kannustavat stipendeillä korkea- koulupiskelijöitä valitsemaan kotieläin- talouden kehitykseen liittyvän lopputyön aiheen. Etsinnässä on myös isompia mahdollisuuksia, joilla pyritään parantamaan Atrian kilpailukykyä, sekä vahvistamaan voitonjakokykyä jäsenistölle.

– Itikka ja Atria ovat esimerkiksi mukana hankkeessa, jossa kehitetään tuuli- voimapuistoa Atrian tehtaan yhteyteen Nurmoon. Lihakunta ja Itikka ryhtyivät myös ruokateknologiayrityksiin sijoittavan Nordic FoodTech VC:n pääomarohtajiksi, koska haluamme nähdä, mihin suuntaan koko ruokajärjestelmä kehittyä pitkällä aikavälillä, Lahti havainnollistaa. Aktiivisuutta tarvitaan. ■

OSUUSKUNNAT

- Atrian omistajaosuuskuntien edustajat osallistuvat yhtiöiden päätöksentekoon Atrian, A-Rehun ja A-Tuottajien hallituksissa (omistusosuudet ja äänivallat vaihtelevat yhtiöittäin).
- Atrian omistajaosuuskunnat
 - Itikka osuuskunta, perustettu v. 1914, 1 228 jäsentä (2020)
 - Lihakunta, perustettu v. 1903, 2 065 jäsentä (2020)
 - Pohjanmaan Liha, perustettu v. 1934, 271 jäsentä (2020)
- Voitonjaolla tuloutettu jäsenille vuonna 2020 lähes 8 milj. €:
 - Itikka osuuskunta 4 613 610 €
 - Lihakunta 3 055 123 €
 - Pohjanmaan Liha 408 652 €

”Edistämme elinkeinon toimintaedellytyksiä ja tuomme tuottajanäkökulmaa päätöksentekoon tuottajien puolesta.”

”Molemmin- puolista sparrausta”

Pitkän linjan sikatilalliselle tärkeitä asioita Atrian tuotantoketjussa ovat ketjun toimivuus, taloudellinen vahvuus sekä huippuluokan asiantuntemus, jolla lihaketjua kehitetään ja ratkaisuja haetaan – tuottajaa kuunnellen.

Heikkilän suuri emakkosikala sijaitsee Ruskolla, keskellä omakotitaajamaa. Isäntä **Timo Heikkilä** on sukutilansa viidennen polven yrittäjä, joka on kehittänyt tilansa toimintaa jo reilut 30 vuotta – vuodesta 2013 lähtien Atrian tuottajana. Sikalassa on käytössä innovatiivisia ja kustannustehokkaita järjestelmiä muun muassa hajuntorjuntaan ja lämmön talteenottoon. Monia niistä isäntä on kehittänyt itse. Joitain ratkaisuja on hiottu yhteistyössä Atrian asiantuntijoiden kanssa. Heikkilä näkee roolinsa tuottajana myös ketjun kehityksen sparraajana.

– Olen sitoutunut ketjuun ja Itikka osuuskuntaan pitkällä aikavälillä. Kehitysideoita kulkee molempiin suuntiin kehitysryhmän jäsenen sekä A-Tuottajien edustajien kautta tuottajien pienryhmistä. Suhde osaaviin tilaneuvojiin ja hankintahenkilöihin on molemminpuolisesti positiivinen: opin heiltä ja he oppivat minulta, Heikkilä kertoo.

TIETOTAIDON POHJALTA

Tilalla käynnistettiin vuonna 2017 Atrian antibioottivapaata sianlihan tuotantoa ja nyt viimeistelyvaiheessa on osatlainvestointi vapaaporsitukseen. Investointi on saanut alkunsa Atrian suosituksesta, että sikaketjussa siirrytään hallitussa määrin vapaaporsitukseen.

– Isommiltakin pilottitiloilta on kerätty jo pari vuotta kokemuksia vapaaporsituksen. Nyt on saatavilla riittävästi tietotaitoa, Heikkilä sanoo.

A-Rehun ja Atrian suuntaan Heikkilä on puolestaan jakanut omia havaintojaan ja

tietojaan esimerkiksi Saksan lihaketjun ratkaisuista sekä vinkannut A-Rehua löytämistään kustannustehokkaista rehustusvaihtoehtoista.

Heikkilä on ollut pitkään mukana Suomen sikayrittäjät ry:n johtokunnassa ja toimii nyt yhdistyksen puheenjohtajana. Atria Sian kehitysryhmässä hän ei kuitenkaan vaikuta, vaan pitää sitä nuorempien, aktiivisten tuottajien vaikutuskanavana.

– Kyllä Atrian tuotantoketjulla on selvästi pisin katsantokanta tulevaisuuteen. Täytyy osata suunnata katse siihen kuluttajankuntaan, joka tulevaisuudessa ostaa tuotteitamme, Heikkilä pohtii.

VASTUULLISUUS JA TERVEELLISYYS EDELLÄ

Tuottajan etuna Heikkilä näkee myös sen, että Atria tukee tiloja vastuullisuuden kehittämisessä. Heikkilän tilalle on juuri valmistunut vapaaporsituksen showroom, ja isäntä toivottaa tervetulleeksi myös hyvin kriittisesti elinkeinon suhtautuvat.

– Siat täytyy kasvattaa niin, että se kestää tarkkailun ja tutkimisen, Heikkilä jatkaa.

Heikkilä luottaa siihen, että Atrialla on kykyä ja halua, jolla kotimaisen sianlihantuotannon kannattavuushaasteeseen voidaan löytää ratkaisu – ruoan terveellisyteen paneutumalla.

– Atrialla on huippuluokan ravitsemusosaamista ja vahvaa tuotekehitystä ruokaratkaisuihin. Uskon, että ratkaisua pitää hakea tutkimalla laajasti sianlihan suhdetta broileriin ja nautaan, Heikkilä sanoo. ■

PERHETILAT

- Atrian tuotantoketjuun kuuluu noin 4 200 nautatilaa, noin 240 sikatilaa ja noin 100 siipikarjatilaa.
- Atrian tuotantoketjuun kuuluminen mahdollistaa tuottajalle kehityksessä mukana olemisen ja vaikuttamisen muun muassa osuuskunnan jäsenyyden, tuotantosuunnan oman kehitysryhmän tai pienryhmien ja pilottihankkeiden kautta.
- Toimivaan tuotantoketjuun kuuluvat sekä henkilökohtainen neuvonta että digitaaliset palvelut rehustukseen ja tuotannon kehittämiseen. Atrian tuotantoketjussa tuottaja saa näkyvyyttä ja arvostusta puhtaana kotimaisen ruoan tuottajana muun muassa pitkälle viedyn tilajäljittävyyden kautta.

”Atrialla on huippuluokan ravitsemusosaamista ja vahvaa tuotekehitystä ruokaratkaisuihin.”

”Kohti täydellistä tuotantoa”

Atrian pitkän tuotantoketjun onnistumiset näkyvät konkreettisimmillaan tehtaalla. Laadun ja tuottavuuden jatkuva parantaminen vaatii teolliselta prosessilta ennen kaikkea raaka-aineen ja kaiken saatavilla olevan tiedon tehokasta hyödyntämistä.

Kaikki, mitä tapahtuu sen jälkeen, kun eläinkuljetus on saapunut Atrian tehdas-alueelle, aina navetasta teurastamon, leikkaamon ja jalostuksen kautta logistisiin toimintoihin, kuuluu tuotantoketjun teolliseen prosessiin.

– Pitkä ja kaikilta osin omassa hallinnassa oleva tuotantoketju avaa meille ison mahdollisuuden saada koko arvoketjusta kilpailukykyisemmän, sanoo Atria Suomen tuotantojohtaja, **Tauno Perälä**.

SAANNOT YLÖS, HÄVIKKI ALAS

Tehtaalla päähuomio on jo monen vuoden ajan ollut saannoissa eli raaka-aineiden arvon säilyttämisessä läpi prosessin sekä hävikin hallinnassa.

– Käytännössä se tarkoittaa, että liha saadaan käsiteltyä, leikattua, jalostettua ja pakattua niin, ettei hävikkiä tule missään vaiheessa. Sisäfilee ei saisi päätyä makkaralajitelmaan, Perälä selvittää.

Ketjun tuottavuuden ja laadun jatkuvaan parantamiseen pyritään tehtaalla paitsi toimintaa tehostamalla (mm. automaatiota lisäämällä), myös tiedolla johtamista vahvistamalla. Mitä enemmän tietoa prosesseista, hävikistä ja poikkeamista saadaan, sitä paremmin tuottavuuteen vaikuttaviin syihin päästään käsiksi.

– Meillä on esimerkiksi jo vuoden ollut alkutuotannon, teurastamon, leikkaamon ja laatu puolen asiantuntijoista koostuva työryhmä, jossa on haettu

sikaketjun kehitykselle suuntaa. Tosiasia on, että paremman painonhallinnan, lihakuuden ja terveyden kautta osapoiset vähenisivät ja voisimme olla ketjuna vielä aika paljon tuottavampia. Eivätkä hyödyt tulisi pelkästään teurastamolle ja leikkaamoon, vaan myös tuottajalle, Perälä kertoo.

TASALAATUISUUS KANNATTAA

Koska eläinten lihakuudella, painonhallinnalla ja terveydellä on suora yhteys ketjun kannattavuuteen, syitä vaihteluun haetaan muun muassa ruokintakokein ja genetiikkatestein. Parhaillaan tehtaalla kehitetään uusia malleja siihen, kuinka myyntieriä tarkkaillaan ja tuottajaa kontaktoidaan erän onnistumisesta. Tasalaatuisuus on tärkeää.

– Teurastamolle poikkeava eläin tarkoittaa aina erikoisprosessia, jolloin emme pysty hyödyntämään normaalia automatiikkaa. Ja jos fileen koko ei täytä asiakkaan vaatimuksia, liha ei päädy kannattavimpaan myyntikanavaan, Perälä havainnollistaa.

Onneksi ketjun eri osissa tapahtuu samanaikaista kehitystä, ja uusien syy-seuraussuhteiden löytämiseen on saatavilla paljon tietoa.

– Alkutuotannossa omaa toimintaa on kehitetty huomattavasti ja dataa on saatavissa paljon. Teollisissa toiminnoissa on pyritty samaan kehitykseen tuottavuuden, laadun ja työturvallisuuden osalta. Nyt on aika viedä kehitys seuraavalle tasolle miettimällä, miten yhdistää tiedot koko ketjun höydyksi, Perälä kiteyttää. ■

TEOLLINEN PROSESSI

- Atrian tuotantopaikkakunnilla työskentelee yli 2 000 ammattilaista teurastuksen, leikkauksen, jalostuksen logistiikan sekä teknisten toimintojen parissa.
- Tehtaalla on Euroopan modernein ja tehokkain sikaleikkaamo (noin 15 000 sikaa viikossa). Parhaillaan rakenteilla on Atrian suurin investointihanke kautta aikojen, uusi siipikarjatehdas.
- Vuonna 2021 Atrialla käsiteltiin lihaa yhteensä 177,1 milj. kg, josta siipikarjan lihaa 67,3 milj. kg, naudanlihaa 41,1 milj. kg ja sianlihaa 68,7 milj. kg.

”Liha saadaan käsiteltyä, leikattua, jalostettua ja pakattua niin, ettei hävikkiä tule missään vaiheessa.”

”Luottamus säteilee loppu-tuotteeseen asti”

Luottamus Atrian brändiin on monien tutkimusten perusteella luja. Luottamuksen vakaalta pohjalta myös tuotantoketjun kehittäminen, sen tuotteiden markkinointi ja roolin kasvattaminen on helpompaa.

Atria Suomen markkinoinnista ja tuotekehityksestä vastaava johtaja **Sanna Päällysaho** kertoo, että Atrian brändin luottamuksen takana ovat yrityksen pitkät juuret, tuoteturvallisuus ja koko ketjussa tehdyt konkreettiset vastuullisuusteot: tilajäljitettävyys, antibioottivapaus, tuotteille laskettu hiilijalanjälki sekä alkanut matka kohti hiilineutraalia ruokaketjua.

– Nämä teot on toteutettu yhdessä tekemällä, ja tilat ovat läheneet niihin hienosti mukaan. Tekomme ovat nostaneet tuotantoketjumme ainutlaatuisuutta maailmanlaajuisesti ja vieneet yritystä eteenpäin. Ilman niitä emme olisi markkinajohtaja useissa tuoteryhmissä, Päällysaho sanoo.

LUOTTAMUSTA JA ARVOSTUSTA

Julkinen arvostus voisi tuki olla parempaakin. Se kuitenkin edellyttää, että alkutuotannosta hyvin vähän tietävien kuluttajien mielikuvat saadaan paremmin vastaamaan todellisuutta.

– Meidän pitää onnistua kertomaan avoimesti, mistä me tulemme ja miten ainutlaatuinen ketjumme on. Tuottajakenttämme on moderni, ja osaavat ihmiset ketjussamme tekevät turvallista kotimaista ruokaa ympäristöä kunioittaen ja eläinten hyvinvoinnista huolehtien. Sen viestin välittämisessä on jo tehty hyviä avauksia esimerkiksi jalkauttamalla tuottajia kuluttajien pariin, Päällysaho tarkentaa.

Sitäkin on syytä korostaa, että oman rehutehtaan ansiosta Atrialla todella tiedetään, mitä eläimet ovat syöneet alusta loppuun asti. Myynnin puolella yhteistyö asiakasryhmien kanssa on syvää.

– Asiakas voi kysyä meiltä, mistä jokin rehun raaka-aine tulee, ja pystymme sen todentamaan. Kun hallussa on koko ketju pellostä pöytään, pystymme osallistumaan myös asiakkaiden vastuullisuushankkeisiin ja luottamus meihin vahvistuu, Päällysaho sanoo.

TUOTTEITAAN SUUREMPI

Vaikka koko ketjun tavoite on onnistuneessa lopputuotteessa, on hyvä muistaa, että ketjun merkitys ulottuu sitäkin pidemmälle.

– Me olemme tuotteitamme suurempi toimija. Yhteiskunnallinen roolimme kotimaisen ruuan tuottajana ja elintarviketeollisuuden työllistäjänä on merkittävä. Ruokatalona pystymme näyttämään kuluttajille myös sen, että lihan tuottamisella ja kulutuksella on keskeinen rooli myös tulevaisuudessa, sillä pystymme tekemään sen ainutlaatuisella tavalla ja kestävästi, Päällysaho muistuttaa.

Pandemia on nostanut suomalaisen ruoan arvostusta. Päällysahon mukaan tuotantoketjun ainutlaatuisen avaamisen vaikuttaa myös kannattavuuteen.

– Siitä, mitä ihminen arvostaa, hän on myös valmis maksamaan. Uskon, että arvostus on isoa, kun tuotantoketjumme tarina saadaan kaikessa komeudessaan perille. ■

MARKKINOINTI

- Atria on Suomen tunnetuin ruokamerkki. (Kantar, Atria ruokamerkkitutkimus 10/2020, N=1061. Avoin kysymys: Mikä ruokaan merkki tai valmistaja sinulle tulee ensimmäiseksi mieleen?)
- Atria on lihatuotteiden tilajäljitettävyyden edelläkävijä. Tutkimuksen mukaan elintarvikkeiden jäljitettävyys vetoaa kahteen kotitalouteen kolmesta (Suomi Syö 2021, vastuullisuusraportti, N=1256)
- Oma rehutehdas ja kyky todentaa kaikki, mitä tuotantoketjussa tapahtuu, tekee Atrian tuotantoketjusta ainutlaatuisen kumppanin niin kotimaisille kuluttajille kuin asiakasryhmille Suomessa ja viennin puolella.

”Pystymme tuottamaan kotimaista lihaa ainutlaatuisella tavalla ja kestävästi.”

Katsaus sika- ja nautamarkkinaan

Miten alkuvuosi on mennyt ja miltä tulevaisuus voisi näyttää?
Tältä näytti markkinatilanne tammikuun 2022 lopussa.

Kustannusten kasvu ketjusamme ja sen ympärillä on ollut kovinta pitkään aikaan. Aasian markkinakriisin (tammikuu–kesäkuu 2021) ja viljasadon aiheuttaman kriisin lisäksi markkinoita koettelevat vielä esim. lannoitteiden, energian ja polttoaineiden kasvaneet kustannukset. Kustannuksia pitää vyöryttää tuotteen hintoihin, muuta vaihtoehtoa ei ole. Kuluttajan hintapistettä (pistettä, missä käyttäytyminen muuttuu, jos hinta nousee liian ylös) pitää analysoida, mutta nyt olemme tilanteessa, missä pitää miettiä myös tulevaisuutta. Onko kuluttajalla tulevaisuudessa tarpeeksi maailman puhtainta ja maukkainta, suomalaista ruokaa? On meidän kaikkien etu, että turvaamme yhdessä kotimaista maataloutta.

PANDEMIOISTA PÄÄNVAIVAA

Korona- ja ASF-pandemiat ovat hankaloittaneet ennustettavuutta. Koronapandemian vaiheet ovat kääntäneet Suomessa markkinan balanssia varsinkin arvo-osissa ja koskettaneet suoraan ravintola- ja matkailualaa vaikutuksen vaihdellessa asetettujen rajoitusten tahdissa. Joulukuun lopusta alkaen katsottuna korona ja siitä aiheutuneet

rajoitukset ovat jälleen, ainakin hetkellisesti, heikentäneet arvo-osien kysyntää. Ravintoloiden tilauskanta on meidän suuntaamme käytännössä romahtanut. Tämä on aiheuttanut meille ylimääräistä päänsäivä uusin kanavien löytämisessä ja taktiikan hiomisessa kesää ajatellen. Uskomme ja toivomme kuitenkin kesän parantavan ennusteita ja koronan-kin hellittävän otettaan kesää kohti.

AASIA JA ASF:N VAIKUTUKSET

ASF aiheuttaa Aasiassa ja Euroopassa nopeita ja isoja sianlihan markkinaheilahduksia. Edellisessä markkinakatsauksessa kävimme läpi Kiinan sianlihamarkkinan turbulenssia ja spekulioimme sen mahdollisella tasaantumisella Q2:n loppupuolella. Monet ennusteet näin kertovat edelleen, mutta valitettavasti vielä ei ole havaittavissa merkkejä, jotka viittaisivat markkinan elpymiseen meidän kannaltamme. Tuotantovolyymien ennusteet Euroopassa ovat tosin juuri nyt laskusuunnassa, mikä saattaa tarkoittaa kysynnän elpymistä; riippuen siitä, missä kohtaa kysyntä ja tarjonta saavuttavat leikkauspisteen.

Taustalla vaikuttavat edelleen kasvaneet teurastusvolyymit Kiinassa. Spekulatioita kasvun syistä on useita, mutta

varsinainen kysymys markkinan kannalta on edelleen, milloin kysynnän ja tarjonnan suhde tasaantuu. Vahvoja merkkejä ei vielä ole, mutta onneksi Tanskan vientiporsaan hinnassa näkyy juuri nyt pientä liikettä ylöspäin. Toivotaan sen elpymistä edelleen. Pidämme oman, ehkä hieman positiivisviritteisen ennustemme elpymisestä edelleen samana, eli Q2:n–Q3:n aikana uskomme tapahtuvan käännettä parempaan.

NAUTAMARKKINA KÄÄNTYMÄSSÄ ENEMMÄN KYSYNTÄVOITTOISEKSI

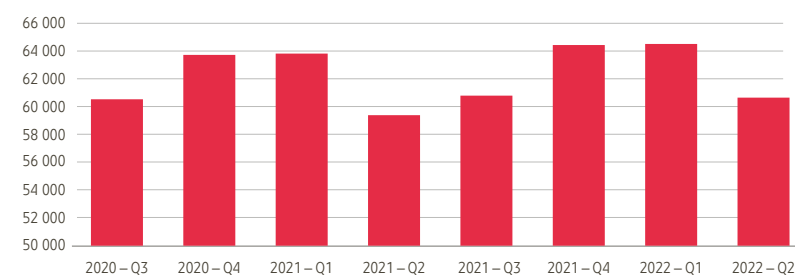
Naudassa tuotantomäärän lasku Suomessa ja koko Euroopassa jatkuu, ja Aasiassa kysyntä maitojauheelle on ollut hyvässä kasvussa. Nämä asiat ovat kääntäneet koko markkinaa enemmän kysyntävoittoiseksi. Toivomme ja uskomme, että tämä suunta pysyisi kesää kohti mentäessä ja aiheuttaisi sen, ettei Suomeen olisi tulossa halpaa raaka-ainetta. Tämä antaa vakaamman pohjan hinnoitella ketjun rajusti kasvaneita kuluja tuotteisiimme.

POSITIIVISIA HUOMIOITA

- Vahvat asiakassuhteet Aasiassa ja eritoten Etelä-Koreassa ja Kiinassa ovat auttaneet meitä pandemian aikana. Luottamus yhteistyöhön on vakaalla pohjalla.
- Siipikarjan vientilupa Etelä-Koreaan on todella hieno asia. Tämä parantaa tarjoamaamme asiakkaille ja nostaa meitä kumppanina korkeammalle tasolle.
- Pohjoismaiden vientikauppa on kehittynyt positiivisesti.
- Saksan vähittäiskauppa jatkaa kasvuaan. Volyymi on vielä pieni, mutta potentiaali iso.
- Kotimaassa olemme kehittyneet markkinana paremmin.
- Tanskan vientikauppa jatkuu suunnitellusti.
- Voitto maailman parhaan pihvin kilpailussa jo kolmatta kertaa putkeen yhdessä kumppanimme kanssa on aivan mahtava juttu! ■

EU:N SIKAMÄÄRÄENNUSTE 2022

EU eläinmäärän kehitys ja arvio 2022 Q1 ja Q2 (1 000 kpl)

SIKAMÄÄRÄN ALENEMA indikoi noin -1,5 miljardin kilon tuotannon muutosta vuoteen 2021 verrattuna. Muutos toteutuu vuosien 2022 ja 2023 teurastusmäärissä.

MAAILMAN PARHAAKSI valittu pihvi tulee karvialaisen naudanlihantuottaja Esko Hautakorven tilalta. Naudanlihantuotannosta vastaa Hautakorven lisäksi tilalla työskentelevä karjanhoidon ammattilainen, agrologi Marleena Liikala. Kuivikkeena käytetään tilan omalta suolta nostettua kuiviketurvetta ja sen seassa pahnaa.

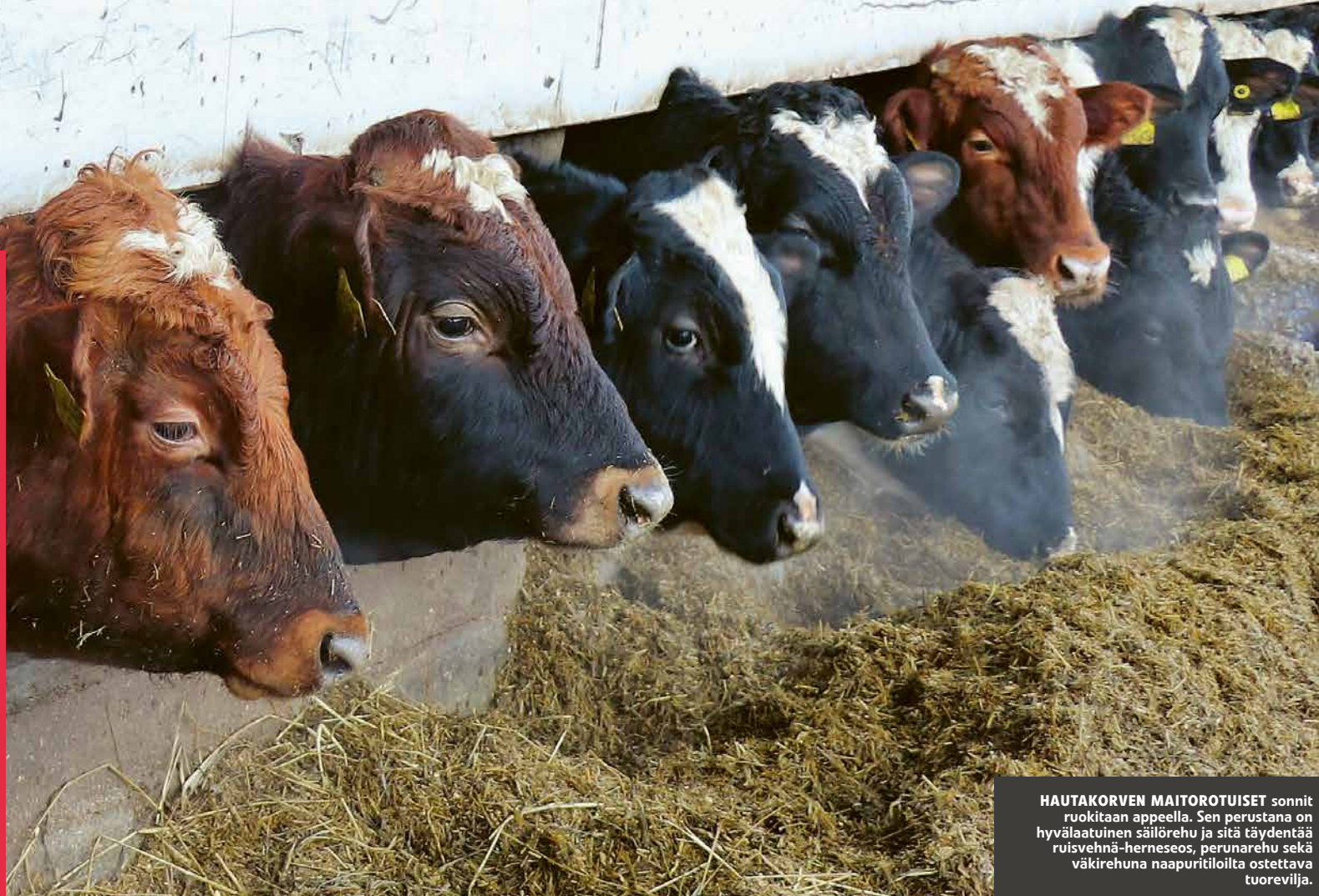
Laadukas naudanliha on monen tekijän tulos

Maailman parhaaksi pihviksi valitun, Hautakorven tilalla tuotetun naudanlihan laadun taustalla ovat Esko Hautakorven mukaan tutut suomalaisen lihantuotannon vahvuustekijät. Hän kokeekin, että palkinto myönnettiin samalla suomalaiselle naudanlihantuotannolle ja lihantuottajille.

MAAILMAN PARAS PIHVI

- Atrian suomalainen nurminaudan ulkofileepihvi valittiin maailman parhaaksi pihviksi arvostetussa World Steak Challenge -kilpailussa.
- Atrian tanskalainen yhteistyökumppani, JN Meat International, osallistui kilpailuun suomalaisella naudanlihalla, ja Atrian pihvi voitti tittelin nyt jo kolmannen perättäisen kerran.
- Maailman paras pihvi on maitorotuisen ayrshiren naudanlihaa Esko Hautakorven tilalta Karviasta Pohjois-Satakunnasta.
- Hautakorpi tuli isännäksi vuonna 1998. Tilalla oli aluksi maidontuotantoa, vuodesta 2003 lähtien vain naudanlihantuotantoa.
- Tuotannossa on noin 950 maitorotuisia eläintä ternivasikasta teurasikäiseen nautaan viidessä kasvattamossa. Yrittäjän lisäksi tilalla on kolme palkattua työntekijää.

HAUTAKORVEN MAITOROTUISET sonnit ruokitaan appeella. Sen perustana on hyvälaatuinen säilörehu ja sitä täydentää ruisvehnä-herneseos, perunarehu sekä väkirehuna naapuritiloilta ostettava tuorevilja.

JENNA HAUTAKORPI saa heti kavereita juottamon vasikoista.

Karvialainen naudanlihan tuottaja **Esko Hautakorpi** sanoo Maailman paras pihvi -palkinnon lämmittäneen todella paljon.

– Me tiedämme itse tuottavamme täällä pohjoisessa puhdasta ja turvallista lihaa. Se on nyt myös todistetusti maailman parasta, hän iloitsee.

Tilalla tuotettava naudanliha on isännän mukaan monen tekijän summa: hyvä säilörehu, eläinten hyvä hoito ja vähäinen antibioottien käyttö eli lääkintä vain tarpeeseen, puhdas vesi ja puhtaat olot eläimillä. Kaikki siis suomalaisen tuotannon vahvuustekijöitä.

Hautakorpi haluaa jakaa palkinnosta saadun kunnian myös tilalla työskentelevälle karjanhoidon ammattilaiselle, agrologi **Marleena Liikalalle**. Hän vastaa juottamon ja sen eläinten hoidon lisäksi myös tilan eläin- ja rehuliikenteestä sekä eläinten terveydenhoidosta yhdessä terveydenhuoltoeläinlääkärin kanssa.

– Yhteistyö sujuu Eskon kanssa loistavaksi. Hän on antanut minulle vastuuta ja vapautta hoitaa eläimet parhaalla mahdollisella tavalla ja kokeilla siinä eri ratkaisuja, Liikala kiittelee.

Hän ja Hautakorpi korostavat myös Atria-ketjun ja oman terveydenhuoltoeläinlääkärin merkitystä karjanhoidossa ja eläinten hyvinvoinnissa. Ruokintasuunnitelmat tulevat A-Tuottajilta, samoin sen kautta on voinut osallistua kurssitukseen ja pienryhmien toimintaan.

– Jos on ollut vähänkin kiinnostavaa koulutusta, olen lähtenyt mukaan. Siitä saatavaa uutta tietoa voi viedä suoraan navettaan ja näin välttää urautumista, Liikala korostaa.

VÄHITELLEN LAAJENTAEN

Isännyyden siirtyessä Esko Hautakorvelle vuonna 1998 tilalla oli pieni lypsykarja. Tuotannon jatkamiseksi olisi pitänyt laajentaa, mutta se jäi valmiista piirustuksista huolimatta: mielenkiintoa oli ollut jo pikkupojasta lähtien enemmän lihakarjaan.

– Vuonna 2003 rakennettiin tuhannen neliön navettaan tilat 200 sonnille ja vanha lypsykarjanavetta muutettiin aluksi juottamoksi, hän kertoo.

Siitä naudanlihantuotantoa on laajennettu nykyiseen 950 eläimeen ja viiteen kasvattamoon. Samalla peltoalaa on

lisätty raivaamalla 200 hehtaaria sekä naapuritiloilta ostamalla että vuokraamalla.

Hautakorven palkitulla maatilalla kasvatetaan maitorotuisia lihakarjaa ja risteytyksiä. Hänellä on lisäksi simmentalin emolehmätuotantoa erillisessä yhtiössä.

Maitorotuiset lihanaudat kasvatetaan tilalla ternistä teuraaksi asti. Välillä Hautakorpi luopui juottamosta, mutta seitsemän vuotta sitten se alkoi pyöriä aivan uudella tavalla Marleena Liikalan otettua sen hoitoonsa.

REHU KAIKKEIN TÄRKEIN

Kuuden viikon juottojakson jälkeen vasikat saavat edelleen täysrehua, apetta, viljaa ja heinää. Puolen vuoden ikään mennessä täysrehu, vilja ja heinä putoavat porrastetusti pois, ja vasikat siirtyvät isompien sonnien kiertoon pelkälle appeelle.

Appeen pohjana on säilörehu, sen lisänä ruisvehnä-herneseos ja perunarehu sekä väkirehuna naapuritiloilta ostettava tuorevilja, joka litistetään.

Hyvälaatuinen nurmisäilörehu on Esko Hautakorven mukaan kaiken

lihantuotannon perusta, sillä se antaa lihalle aivan makunsa. Huonoa laatua ei pysty myöhemmin paikkaamaan muilla tekijöillä.

Rehun laatu korostuu myös siksi, että rehu on tuotannon suurin kustannuserä. Rehualaa tarvitaan 425 hehtaaria, sillä karja syö vuorokaudessa noin 14 000 kiloa säilörehua.

Karjan keskimääräinen päiväkasvu on vuositasolla noin 600 grammaa, mikä on Hautakorvelle riittävä. Kokonaiskuolleisuus on kolmen prosentin pinnassa ja juottamossa 1,2 prosenttia.

Liikalan mukaan juottamoon tulevien vasikoiden hoitoon panostetaan erityisen paljon. A-Tuottajien vasikkavälityksen kautta tulee alkukasvatuksesta kerralla 125 ternivasikkaa jopa sadalta eri tilalta.

– Olosuhteet ovat voineet siis olla niillä hyvinkin erilaiset ja bakteeripaine on todella kova. Huolehtimalla vasikoista alkuun kuin pikkulapsista luodaan pohja hyvälle terveydelle ja tasaiselle kasvuille.

Hautakorven lisäksi tilalla on kolme vakinaista työntekijää, joskin määrä kasvaa sesonkina rehunteossa ja turvesuolla. ■

JUOTTAMO ELI ternivasikoiden kasvattamo on tuttu paikka naudanlihantuottaja Esko Hautakorven lapsille, Jennalle ja Jyrille. Juottamosta ja sen eläinten hoidosta vastaa Marleena.

Nurmi – vahvuus, jonka vahvistaminen kannattaa

Nurmea sanotaan suomalaisen nautakarjatalouden kivijalaksi. Eikä suotta. Nurmea voidaan hyvällä syyllä pitää myös tilatasolla tuotannon kivijalkana, koska sen vaikutus kannattavuuteen on niin merkittävä.

”Jos korjuukapasiteetti on rajallinen, aikaisten ja myöhäisten lajikkeiden viljely on hyvä vaihtoehto.”

Nurmella on paljon hyviä ominaisuuksia ja voimme syystäkin olla ylpeitä nurmeen perustuvasta tuotannosta.

– Nurmi kasvaa meidän olosuhteissamme paremmin kuin muut kasvit ja nautojen ravinnonlähteenä nurmi on lajinmukainen, aloittaa Luonnonvarakeskuksen johtava asiantuntija **Perttu Virkajärvi**.

Nurmi on viljelyvarma kasvi, eikä huolta sen tuleentumisesta ole. Lisäksi nurmien vaikutukset maaperään ovat edulliset.

– Nurmen pitkä kasvuaika suojaa maaperää eroosiolta, erityisesti savimailla. Hyvä juuristo syöttää ravintoa mikrobeille ja ylläpitää maan rakennetta. Nurmi hyödyntää ravinteet tehokkaasti ja pienentää niiden huuhtoutumista. Lisäksi nurmien kasvinsuojelu- ja muokkaus-tarve on vähäinen muihin kasveihin verrattuna. Ja nurmella on tutkitusti myös maisema-arvoa, Virkajärvi summaa.

– Märehtimiseen liittyvät metaanipäästöt ovat oikeastaan ainoa nurmen haitta, mutta meidän tyypillisessä nautojen ruokinnassa nurmen osuuden nostaminen dieetissä ei käytännössä lisää päästöjä.

Nurmen biodiversiteettivaikutukset puhuttavat, mutta yhtenevää mielipidetä niistä ei ole.

– Tavanomaisesti viljelty nurmipelto ei ole kasvilajikoostumukseltaan rikas, etenkin verrattuna perinnebiotoopilaitumiin. Mutta nurmen lajisto on erilainen kuin viljapeltojen, joten nurmen ja viljan vuorottelu lisää alueen monimuotoisuutta. Nurmella on edullinen

vaikutus maaperän eliöstöön. Myös useat lintulajit hyötyvät nurmista, etenkin laitumista, Virkajärvi kertoo.

REHUKUSTANNUKSEEN VOI VAIKUTTAA – JOKA VUOSI

Rehun laatu vaikuttaa maitotuotokseen sekä naudan kasvuun, siten epäonnistuminen nurmen tuotannossa tai säilönässä näkyy suoraan tilan kannattavuudessa.

– Rehukustannus on kokonaisuutena iso, mutta myös sellainen, johon voi joka vuosi vaikuttaa, Virkajärvi kannustaa.

– Vuositasolla korjuun ajoitus, lannoitus, rehun laatu ja lajikevalinnat ovat keskeisimmät kannattavuuteen vaikuttavat tekijät. Hävikki on kallista. Samoin rehu, jonka sulavuus on alhainen ja maittaa huonosti.

AJOITUKSELLA JA SEOKSILLA LAATUA

Erilaisilla nurmiseoksilla voi vaikuttaa korjuun ajoitukseen ja varmistaa rehun laatua. Silloin tilan lähtökohdilla on iso merkitys.

– Jos korjuukapasiteetti on rajallinen, aikaisten ja myöhäisten lajikkeiden viljely on hyvä vaihtoehto. Aikaisten lajikkeiden sato jää pienemmäksi, mutta on laadultaan hyvää. Jos käyttää urakoitsijaa tai jos oma koneketju on tehokas ja rehun saa korjattua parissa päivässä, seosten merkitys on pienempi, Virkajärvi kertoo.

Nurmen talvituhot ovat vähentyneet ilmastonmuutoksen ja kasvijalostuksen myötä. Suurin huoli viime kesinä on ollut kuivuus. Sen vaikutusta rehun laatuun voi jonkin verran pienentää toisen niiton ajoituksella ja kasvilajivalinnalla.

– Toisen niiton aikaistamisesta on hyviä tuloksia. Sato jää pienemmäksi, mutta sulavuus ei kärsi ja rehu voi tuottaa yhtä hyvin maitoa kuin ensimmäinen sato. Se on taloudellisesti hyvä vaihtoehto. Toisen niiton jälkeen voi antaa isomman lannoituksen, jos kasvuaikaa on hyvin jäljellä, Virkajärvi kertoo.

– Lajikkeista ruokonata kestää kuivuutta parhaiten. Etelä-Suomessa rehumailanen voi olla hyvä vaihtoehto, mutta viljelyä kannattaa kokeilla varovasti.

KILOJA LAJIKEVALINNALLA JA LANNOITUSTA SÄÄTÄMÄLLÄ

Kasvilajivalinta ja nurmen perustamisvaihe ovat tärkeitä. Lajikevalinta voi vaikuttaa satotasoon noin 500–1 000 kg /ha vuodessa. Lisäksi lajike vaikuttaa rehun D-arvoon, jolla on suora vaikutus tuotokseen. Myös lannoituksella voidaan hakea lisää kiloja tai leikata euroja.

– Typen satovaikutus on ehdottomasti voimakkain. Kaliumlannoituksessa voi säästää, jos pellon kaliumvarat ovat hyvät. Jos kaliumvarat ovat niukat, kaliumlannoitus lisää parhaimmillaan kuiva-ainetta useamman tuhat kiloa/hehtaari.

Kasvilajivalinnat vaikuttavat jonkin verran lannoitusmääriin. Jos viljelyssä on palkokasveja, kannattaa typen määrää vähentää.

– Apilapitoisen nurmen typpilannoituksen voi yleensä puolittaa. Parhaiten tietoa kertyy kokeilemalla ja seuraamalla satomääriä. Paljon riippuu lohkoista ja viljelyvyöhykkeistä, Virkajärvi ohjeistaa. ■

PERTUN VINKIT TULEVAAN KASVUKAUTEEN

1. Tutustu lajikevalikoimaan. Uusissa lajikkeissa on satoisia ja hyvän rehuarvon omaavia vaihtoehtoja. Hyvä siemen on aina hyvä kauppa.
2. Tarkista lannoitus-suositukset kaliumin tarve. Kaliumissa voi helposti säästää, mutta vain viljavilla pelloilla. Jos maassa ei ole varastokalia, kaliumlannoitus voi hyvin kaksinkertaistaa sadon. Jos jostain haluaa säästää, niin ensimmäiseksi fosforista. Sen vaikutus sadon määrään heikon fosforitilan pelloilla on enintään 15 %, eikä tyypillisillä karjatilan pelloilla fosforin puute tule vastaan muuttamassa vuodessa.
3. Jos näyttää, että toinen sato kärsii kuivuudesta, se kannattaa korjata aikaisemmin. Jos nurmessa on suuri osuus ruokonataa, toinen sato pitää niittää ajoissa. Vahva ja lehtevä kasvi helposti hämää ja sen sulavuus laskee lehtevyydestä huolimatta nopeasti.
4. Katso rehuanalyysit. Niistä näkee, mikä milloinkin on toiminut ja miten olosuhteet ovat vaikuttaneet. Niillä opeilla voi säästää kustannuksissa tai lisätä tuotosta tulevaisuudessa merkittävästi.

Vahva nautaketju kehittyy joka lenkissä

Vahva nautaketju kehittyy tasaisesti koko pituudeltaan. Tulosta syntyy, kun kehittyminen on jatkuvaa ja tavoitteellista. Asiantuntijamme ovat tuottajien apuna tuotannon kehittämisessä. Kehitystyötä tehdään jatkuvasti myös atrialaisen ruokaketjun muissa osissa.

KEHITTYVÄN ATRIALAISEN NAUTAKETJUN 7 PAINOPISTETTÄ

1. KEHITTYVÄ NURMENTUOTANTO

Nurmirehun määrä ja laatu sekä edullinen kustannus ovat ykkösasioita vastuullisessa ja kannattavassa maidon- ja naudanlihan tuotannossa. Panostamme nurmentuotannon kehittämiseen osallistumalla tutkimukseen sekä jakamalla tietoa ja parhaita käytäntöjä.

2. KANNATTAVA REHUSTUS

Kehitämme kotimaisia nautarehuja ja olemme tuottajien apuna ruokinnan suunnittelussa. Hyvin suunniteltu täydennys ostorehuilla takaa osaltaan hyvät tuotantotulokset, eläinten terveyden ja taloudellisesti kannattavan tuotannon.

3. HYVINVOIVAT JA TERVEET ELÄIMET

Neuvonnalla ja pienryhmätoiminnassa autamme tuottajia varmistamaan ja turvaamaan eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ennaltaehkäisevä terveydenhuoltotyö on avainasemassa tautiriskien hallinnassa. Seuraamme tutkimusta ja osallistumme siihen myös käytännössä.

5. TIEDON HYÖDYNTÄMINEN

Suomalaisen ruokaketjun vahvuus on ketjussa siirtyvä tieto. Se mahdollistaa jäljitettävyyden tilatasolle ja todistaa tuotteiden ja tuotannon laadun. Tiedon yhä tehokkaampi ja jäsenneily hyödyntäminen alkutuotannosta kuluttajille asti on atrialainen vahvuus.

7. MENESTYVÄT TUOTTEET

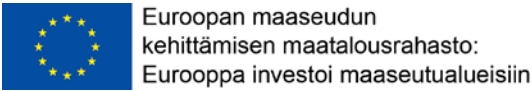
Atria kehittää uusia menestyviä tuoteryhmiä ja tuotteita. Siinä Atrialla on vahva osaaminen markkinatiedon hyödyntämisessä ja uutuuskien lanseeraamisessa. Tuotteiden laadusta ei tingitä. Tavoitteena on varmistaa paras myyntikanavan tuottajiemme lihalle. Atrian menestys ruokatalona pohjautuu laadukkaisiin kotimaisiin raaka-aineisiin.

4. KILPAILUKYKYISET TILAT

Atrialasten tilojen kannattavuuden ja toimintaedellytysten varmistaminen asiantuntijapalveluilla, kilpailukykyisillä rehusratkaisuilla ja tuottajahinnalla on yksi tärkeimpiä tehtäviämme. Osuuskunnan jäsenyys on myös hyvä sijoitus, joka tuo lisäeuroja eläinten hintaan.

6. TEHOKAS TEOLLISUUS

Atrian teollisessa toiminnassa tehokkuutta kehitetään jatkuvasti prosessien kaikilla tasolla. Materiaaleja, energiaa ja osaamista suunnataan mahdollisimman tuottavasti, ketjun parhaaksi.

Kapillaaria ja vedenläpäisyä jankkuroimalla

MTY Herralan tilalla Vimpelissä on vuosina 2019–2021 pyörinyt jankkurointikoe yhteistyössä Tuottava naudatilan nurmi -hankkeen kanssa. Jankkuroinnin hyödyistä ja vaikutuksesta on nyt todennettua tietoa.

Jankkurointikoe toteutettiin pellolla, jossa oli todettu syvätiivistymä. Tiivistymän laajuus ja sijainti maaprofilissa todennettiin kaivamalla testikuoppia ja samalla varmistettiin, että se pystytään rikkoamaan jankkurilla. Noin 5 cm:n paksuinen tiivistynyt, laattamainen kerros sijaitsee noin 40 cm:n syvyydessä ja sitä oli vaikea läpäistä lapiolla. Laattamaisen syvätiivistymien tapauksessa on tärkeää, että jankkurin terä ylettää laatan alapuolelle. Osa lohkoista jankkuroitiin keväällä 2019, minkä jälkeen siihen kylvettiin vilja nurmen suojakasviksi. Tämän jälkeen lohko jäi säilörehunurmelle kokeen loppuajaksi.

VAIKUTTAVUUDEN TODENTAMISTA
 Pellolta kerättiin dataa kosteusantereilla, joita asennettiin jankkuroidulle ja jankkuroimattomalle puolelle. Antureita asennettiin 20 ja 40 cm:n syvyyksiin, jotta nähtiin, kuinka maan vesitalous toimi eri maakerroksissa. Anturit mittasivat maan tilavuuskosteutta, eli kuinka monta kuutiota vettä on kuutiossa maata. Anturien lisäksi kokeella oli oma sääasema, joka mittasi sadantaa. Veden riittävyttä kasveille voidaan arvioida kosteuspitoisuutta mittaamalla. Kenttäkapasiteetti (KK) tarkoittaa, paljonko vettä maa pystyy maksimissaan pidättämään. KK:n ylittävä vesimäärä poistuu painovoiman vaikutuksesta valuntana. Kun veden määrä maaperässä laskee rajalle, jonka alapuolelta kasveilta loppuu kyky ottaa sitä, puhutaan lakastumisrajasta (LR). LR:n alapuolella

vedenpuute rajoittaa kasvin kasvua ja kasvu pysähtyy. Kokeen maalajilla LR oli 15 ja KK 35 tilavuusprosenttia. Käytännössä kasveille käyttökelpoinen vesi on KK:n ja LR:n välissä oleva maaperän vesimäärä.

ERILAISIA KASVUKAUSIA
 Erot maan vesitaloudessa näkyivät jo ensimmäisenä koevuotena. Jankkuroidussa maassa oli enemmän käyttökelpoista vettä saatavilla määrällisestä ja ajallisesti, eikä vedenpuute rajoittanut kasvien kasvua. Jankkuroimattomalla maalla tilanne oli päinvastainen, ja esimerkiksi alueen syväanturi reagoi kasvukauden sateisiin todella hitaasti tai ei ollenkaan. Vuonna 2020 touko-kesäkuussa syväanturit näyttivät, että maassa oli vettä hyvin. Heinäkuussa syvällä jankkuroimattomassa maassa alkoi kuivuus, joka jatkui elokuuhun saakka. Kuiva kesä näkyi myös maan ylemmissä kerroksissa voimakkaasti. Muokkauskerrosantureiden mukaan vettä ei ollut missään vaiheessa riittävästi kasveille käyttökelpoisessa muodossa. Kuivuuden seurauksena jankkurointi saattoi olla jopa haitaksi, koska tulosten perusteella sadantana saatu vesi läpäisi jankkuroidun maan nopeasti, kun taas jankkuroimattomassa maassa syvätiivistymä esti sateen ohivalunnan. Toisaalta jankkuroitu maa pysyi syvältä tasaisen kosteana. Kasvukausi 2021 oli haastava kevään rankkasateiden ja kesän kuivuuden takia. Toukokuun sateiden seurauksena vedestä ei ollut pulaa ja lohkoa vaivasi liika märkyys. Jankkuroinnista oli tällöin

hyötyä, sillä muokkauskerros kuivui nopeasti ja mahdollisti sen, että pellolle pääsi aiemmin. Jankkuroimaton maa kuivui hitaasti muokkauskerroksesta. Tämä osoittautui eduksi kasvukauden aikana, koska jankkuroimattomalla maalla pintakosteutta oli tarpeeksi saatavilla, kun taas jankkuroitua muokkauskerrosta vaivasi vedenpuute. Syvemmällä maassa tilanne oli täysin päinvastainen, mikä johtui todennäköisesti jankkuroimattoman alueen tiivistymästä, joka esti kapillaarin läpäisemisen ja tämän seurauksena 40 cm:n syvyydessä maa kuivui kesän mittaan voimakkaasti. Jankkuroidulla alueella syvemmässä kerroksessa riitti vettä koko kasvukauden ajan.

TULOKSET KERTOVAT
 Näinä haastavina kasvukausina toteutetun kokeen tulokset viittaavat jankkuroinnin parantavan kapillaarista veden nousua ja siten syvätiivistymien poistoa parantaa maan kasvukuntoa. Ääriolosuhteissa jankkurointi voi edesauttaa muokkauskerroksen liiallista kuivumista, koska se myös parantaa veden läpäisevyyttä. Toisaalta pintakuivuusongelmat voidaan välttää ja parantuneesta kapillaarista ottaa ilo irti viljelemällä syväjuurisia satokasveja. Vaikka jankkuroinnilla voidaankin korjata viljelytoimenpiteistä aiheutuneita ongelmia, parasta olisi kuitenkin välttää tiivistymien muodostumista, sillä jankkurointi aiheuttaa aina ylimääräisiä kustannuksia ja sen vaikutukset voidaan nollata väärillä viljelytoimilla. ■

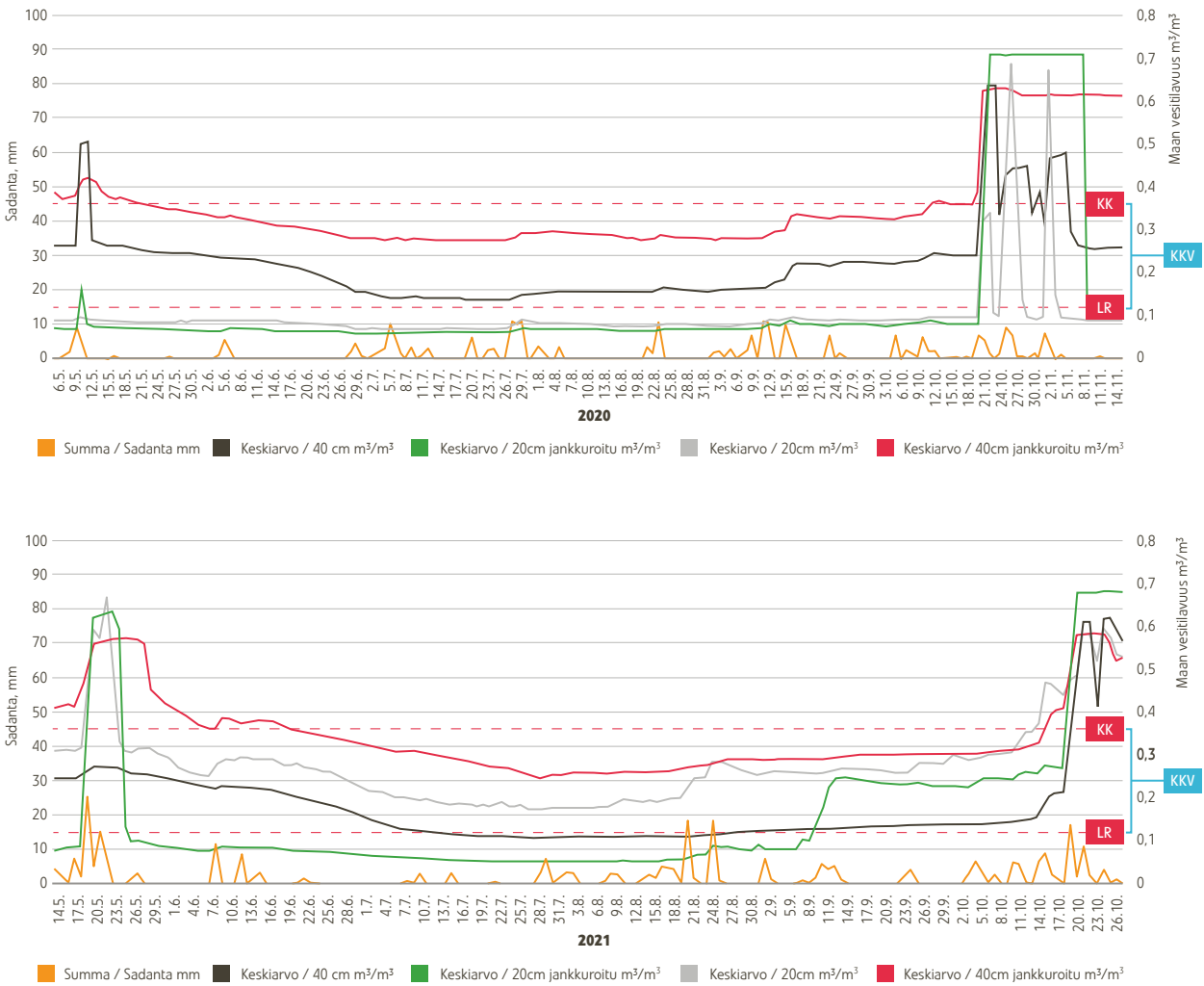

”Erot maan vesitaloudessa näkyivät jo ensimmäisenä koevuotena.”

KUVASSA KESKELLÄ näkyy koepiste, jonka yhteydessä oli sääasema ja dataloggeri. Vasemmalla puolella on jankkuroitu ja oikealla jankkuroimaton alue kokeen perustamisen hetkellä.

MITTAUSTULOKSET 2020–2021

Koevuosien sadanta (mm) ja maan mitattu kosteuspitoisuus (m³/m³). KK=kenttäkapasiteetti, LR=lakastumisraja, KKV=kasveille käyttökelpoinen vesi

Taloudellista tulosta kestävillä emolehmillä

Kustannusten jatkuvasti noustessa eläinten terveys ja kestävyys korostuvat entisestään. Useamman kerran poikiva heppohoitoinen lehmä säästää niin kasvatus-, työ- kuin hoitokulujakin. Terveet eläimet myös voivat hyvin. Koko karjasta ei kuitenkaan tehdä hetkessä kestävää, vaan siihen vaaditaan pitkäjänteistä jalostustyötä useamman eläinsukupolven ajan.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Emolehmien fysiikkaan tulisi alkaa kiinnittää yhä enemmän huomiota, sillä se on perusta eläinten tuotokselle, terveydelle ja hedelmällisyydelle. Kestäviä lehmii yhdistää se, että ne ovat tasapainossa rakenteensa joka osa-alueella.

KATSE ÄÄRIPÄISTÄ OPTIMIIN

Rakenteellisten ominaisuuksien ääripäät eivät ole tavoiteltavia ja eri ominaisuuksien optimit löytyvät usein ääripäiden välistä. Tällainen ominaisuus on esimerkiksi lantiokulma. Nouseva lantio voi lisätä poikimavaikeuksia. Hieman laskeva lantio tukee myös poikimisen jälkeen lehmän kohdun nopeaa puhdistumista ja näin edesauttaa hedelmällisyyttä ja seuraavaa tiineyttä. Toisaalta liian laskeva lantio saattaa aiheuttaa välillisesti ongelmia, sillä se ”työntää” takajalkoja rungon alle, jolloin lehmän liikkumisesta tulee vaihalloista. Näin ollen siis vain hieman laskeva, mahdollisimman leveä lantio vaikuttaa positiivisesti niin hedelmällisyyteen, liikkumiseen kuin poikimahelpouteenkin.

LEHMÄN EI PIDÄ NÄYTTÄÄ SONNILTA

Lehmillä ja sonneilla tavoitellaan rungossa ja lihaksikkuudessa sukupuolileimaa eli sonnin pitäisi näyttää maskuliiniselta ja lehmän feminiiniseltä. Sonnimainen hieho ei ole hyvä siitoshieho. Emolehmäksi kasvavalla hieholla on hyvä olla rungon syvyyttä ja leveyttä niin, että se kykenee syömään riittävästi karkearehua. Mitä enemmän emo syö, sitä paremmat mahdollisuudet sillä on tuottaa vaskalle maitoa ja pysyä hedelmällisenä. Rungon ja lantion lisäksi myös jalkarakenteen tulee olla kunnossa. Optimaalisesti kulmautuneet jalat ja vahvat sorkat auttavat lehmää liikkumaan

hyvin ja vähentävät sorkkahoidon tarvetta. Näiden kaikkien lisäksi utararakenne nousee tärkeään rooliin etenkin poikimakaudella. Tarpeeksi korkealle kiinnittynyt utare ja sopusuhteiset vetimet helpottavat vasikan ensimmäisiä imemisharjoituksia – ja näin ollen vähentävät poikimakauden työtä.

PYSYVÄT TAVOITTEET, EI SINKOILUA

Oikotietä onneen ei useinkaan ole olemassa: harvalla on mahdollisuus ostaa priimaa eläinainesta omaan karjaan, puhumattakaan siitä, onko sellaista edes myynnissä. Epätoivoon ei kuitenkaan kannata vaipua, sillä omaa karjaa pystyy kyllä jalostamaan paremmaksi pienellä karjasilmän kehittämisellä. Avainasemassa tässä ovat poikimakauden muistiinpanot, osaaminen siitossonnin valinnassa ja ennen kaikkea ymmärrys siitä, mitä hyvä rakenteisella eläimellä tarkoitetaan. Kun oppii näkemään oman karjansa vahvuudet ja heikkoudet, on mahdollista lähteä tekemään valintoja. Kaikkia ominaisuuksia ei myöskään saa parannettua yhtä aikaa. Jalostus on pitkäjänteistä työtä, eikä tavoitteiden jatkuva vaihtaminen tuota haluttua, yhtenäistä tulosta. Jalostuksella tarkoitetaan kaikkea eläinvalintaa, myös risteyttämistä eri roduilla.

LÄHDE MUKAAN HANKKEESEEN

Tuottava Emolehmä -hankkeessa perehdytään tilojen kanssa edellä mainittuihin aiheisiin niin, että sekä vasta-alkajille että kauemmin emolehmätuotantoa harjoittaneille tiloille tarjotaan mahdollisuuksia karjan eläinaineksen kehittämiseen. Hankkeessa opitaan myös tulkitsemaan uusia genomi- ja geenitestituloksia esimerkiksi perinnöllisten sairauksien osalta. **Ilmoittaudu mukaan: atriatuottajat.fi/hankkeet/tuottava-emolehma.** ■

LUOMUKOTIELÄINTILOILLE UUTTA 2022

Uusi EU:n luomuasetus toi mukanaan vaatimuksen, että kaikkien siitokseen käytettävien nautojen, myös siitossonnien, on oltava luomukelpoisia tai niiden hankinnalle on oltava voimassa oleva lupa ELY-keskuksesta. ELY-keskuksissa on perinteisesti käsitelty hakemukset ripeästi, mutta viime tippaan ei lupien hakua voi jättää. Ennen siitossonnihuutokauppoja on luvut oltava valmiina, jos mielii huutokauppaan osallistua! Ennen luvan hakemista on tarkistettava, ettei Ruokaviraston ylläpitämässä luomueläinten rekisterissä ole tarjolla sopivaa eläintä. Hakemuksessa on perusteltava, minkälaisia vaatimuksia hankittaville eläimille asettaa, kuten:

- suku
- sarvellisuus
- luonne ja käsiteltävyys
- laaja terveystodistus, lähtökarjan kuuluminen Nasevaan
- kantakirjakelpoisuus (erityisesti sonnit)
- todisteet, että eläin on vapaa perinnöllisistä sairauksista (lukuisia sairauksia mahdollista testata)
- genomityypitys
- tuotantotulokset lähtökarjassa (esim. pihvivasikkaraportti, EmoKPI-mittarit)
- jalostusarvot, esim. syntymäpaino ja 200 päivän painoindexi
- rakennepiisteet (lihaksikkuus, jalat, runko ja näiden tarkemmat piisteet)
- vapaus tarttuvista taudeista (esim. Mycoplasma Bovis A-taso, pälvilsila)
- sukurauhasten tutkiminen sonneilla
- rehuhyötysuhdetulos
- selkälihaksen ultraäänimittaus tulos sonneilla (esim. marmorointi)
- lähtökarjan kuuluminen emolehmätarkkailuun.

Jokaisen sikatilan hiilijalanjälki on omanlaisensa, samoin keinot vaikuttaa siihen

Viime vuonna Atrian sikatiloilla toteutettiin tilakohtaiset hiilijalanjälkitarkastelut. Keskimääräinen tulos oli suomalaista keskiarvoa parempi. Tilakohtaiset tulokset vaihtelivat tilan toiminnasta ja tuotannosta riippuen. Tämä tarkoittaa, että tila voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tuottamansa lihan hiilijalanjälkeen.

Hiilijalanjäljen pakkausmerkintöjen edellytyksenä on, että tarkastelu on riittävän kattava sekä lihavolyymien että tuotantoketjun osalta. Tämä oli tavoitteena, kun viime vuonna toteutettiin hiilijalanjälkilaskenta 32 sikatilalle. Näistä päätuotantosuunnaltaan 4 oli porsaskasvatustiloja, 2 välikasvatustilaa ja 26 lihasikatilaa. Laskennan lähtökohtana olivat aidot tuotantoketjut eli porsaskasvattamoiden todelliset välitysverkostot. Näin saatiin entistä vahvemmin todellisuutta kuvaavat tulokset.

Laskenta tehtiin yhteistyössä tilojen kanssa, jokaisen tilan omilla tiedoilla. Tilojen toimittamia tietoja olivat muun muassa viljojen käyttömäärät ruokinnassa, kuivikkeen laatu ja määrä sekä sähkön, lämmön ja polttoaineen kulutus. Itse viljeltyjen rehuviljojen osalta kerättiin tiedot myös lannoitteista, kasvinsuojeluvälineistä, maaperästä ja satotasoista. Osa tiedoista, kuten A-Rehun rehujen käyttö, välitettyjen eläinten määrä ja teuraskilat saatiin suoraan Atrialta. Laskennan toteutti Envitecpolis Oy, joka tarjoaa ruokaketjulle laskenta-

ja asiantuntijapalveluita vastuullisuustyön tueksi ja joka on vastannut myös Atrian aikaisemmista hiilijalanjälkitarkasteluista.

TULOS ON SUOMALAISTA KESKIARVOA ALHAISEMPI

Tarkastelun tulos on 3,21 CO₂e kg/teuraskilo. Se kuvaa kuinka paljon kasvihuonekaasuja syntyy tuotettaessa yksi teuraskilo sianlihaa. Kasvihuonekaasuihin huomioidaan hiilidioksidin lisäksi metaani ja typpioksiduuli, joiden kasvihuonekaasuvaikutus muutetaan vastaamaan hiilidioksidin vaikutusta, minkä vuoksi tuloksen yksikkö on CO₂e eli hiilidioksidiekvivalentti. Tulos on tarkasteltujen tilojen tuotantomäärien painotettu keskiarvo ja ulottuu teurastamon portille saakka eli sisältää emakoiden uudistamisen, porsastuotannon, mahdollisen välikasvatuksen, teuraskasvatuksen sekä eläinten ja rehujen kuljetukset.

Tulos on hieman pienempi kuin kesällä 2020 julkaistun Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen keskimääräisen suomalaisen sianlihan hiilijalanjälki: 3,5 CO₂e kg/teuraskilo.

SUURIMMAT PÄÄSTÖLÄHTEET OVAT REHUT JA LANTA

Eniten päästöjä sianlihantuotannossa aiheuttivat rehut ja lanta, yhteensä noin 86 prosenttia syntyneistä päästöistä. Rehujen päästöjä lisäsi, jos ne sisälsivät soijaa, mikä johtuu soijan viljelyyn liittyvistä maankäytön muutoksista. Kuivikkeiden päästöt kasvoivat, jos käytössä oli turvekuivike.

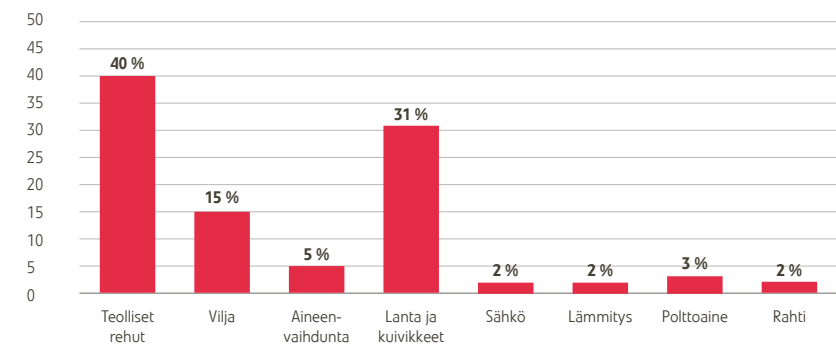
Kun mahdollisimman moni kasvatettu eläin täyttää teuraskriteerit, ovat päästöt teuraskiloa kohti mahdollisimman pienet.

Suurella osalla tiloista viljeltiin itse rehuviljoja. Viljelyn osalta keskeisin merkitys on lannoituksella, joka voi nostaa päästöjä rehukiloa kohti, mikäli satotaso ei vastaa lannoitusta. Joillakin tiloilla lämmityspolttoaineena käytettiin turvetta tai öljyä, mikä nosti päästöjä

PÄÄSTÖJEN JAKAUTUMINEN – KOKO TUOTANTOKETJU

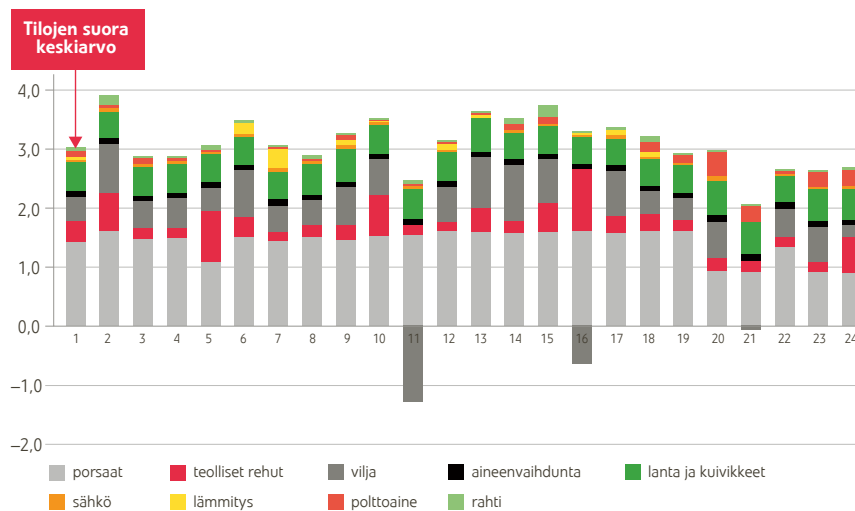
prosenttia kokonaispäästöistä

Lähde: Envitecpolis

TILAKOHTAISET PÄÄSTÖT TEURASKILOA KOHTI

CO₂e kg/teuraskg

SIIRTYMINEN HIILTÄ sitoviin viljelymenetelmiin, kuten kevennettyyn muokkaukseen, näkyy kuvaajissa nollan alapuolisina pylväinä tai hyvin pieninä viljan päästöinä.

Lähde: Envitecpolis

hakkeen tai puun käyttöön verrattuna. Lisäksi tilakohtaisia eroja syntyi sähkön päästöissä, kun osalla tiloista oli investoitu aurinkosähköön tai tehty CO₂-vapaa sähkösopimus.

KESKEISINTÄ ELÄINTEN KASVU, REHUHYÖTYSUHDE JA HYVÄKSYTYT TEURASKILOIT

Lopputuloksen kannalta keskeisintä on tuottavuus. Lopullinen tilakohtainen tulos saadaan jakamalla kaikki tuotannossa syntyneet päästöt hyväksytyjen teuraskilojen tai välitettyjen porsaiden määrällä. Mitä paremmin eläimet kasvavat ja pystyvät hyödyntämään rehun kasvuunsa, mitä pienempää on kuolleisuus/poistumat, sitä pienemmät ovat tuotannossa syntyvät päästöt eläintä kohti. Kun mahdollisimman moni kasvatettu eläin täyttää teuraskriteerit,

on jakaja päästöille mahdollisimman suuri ja päästöt teuraskiloa kohti mahdollisimman pienet. Kaikkein suurin hukka on hylätty teuraskilo, sillä silloin eläimen kasvatus on tuottanut päästöjä koko ketjun matkalta: tuotannon päästöt kasvavat, mutta teuraskilot eivät lisäänty.

Tarkastelussa tilojen väliset tulokset vaihtelivat noin kahdesta neljään CO₂e kg/teuraskilo. Tämä kertoo siitä, että tilan toiminta ja tuotannon tunnusluvut vaikuttavat lopputulokseen ja jokaisen tilan on mahdollista omalla toiminnallaan vaikuttaa hiilijalanjälkeen. Mikä parasta - kun tilan käyttämillä panoksilla (lannoitteet, rehut, polttoaine, energia) saavutetaan enemmän satokiloja, enemmän kasvua ja enemmän hyväksyttyjä teuraskiloja, parantaa se myös tilan taloudellista kannattavuutta. ■

Sianlihan-tuotannon kehitys näkyy hiilijalanjäljessä

Tarkastelimme yhteistyössä Envitecpolis Oy:n kanssa laajemman laskennan ohessa, esimerkikiketjun avulla, tuottavuuden ja rehustuksen muutosten vaikutusta atrialaisen sianlihan hiilijalanjälkeen vuosien 2008 ja 2020 välillä.

Tarkastelujaksolla tuottavuus on kasvanut merkittävästi ja soijan käyttö vähentynyt, jolloin hiilijalanjälki teuraskiloa kohti on laskenut noin 35 %. Muutos olisi voinut olla suurempikin, mutta atrialaisessa rehustuksessa hyödynnettiin teollisuuden sivuvirtoja jo vuonna 2008, ja ruokintamme oli jo silloin melko vähäsoijaista (soijaa keskimäärin 9–13 % eläinryhmästä riippuen).

Tavoitteenamme on nollata soijan käyttö tulevaisuudessa. Tähän kannustaa myös hiilijalanjälki, sillä täysin soijattomalla sikaketjulla se on 30 % keskiarvoa alhaisempi. Lähes vastaavia vähennyksiä voidaan saavuttaa myös lietalannan käsittelyllä biokaasulaitoksessa. Nämä yhdistämällä voidaan sianlihan hiilijalanjälki vielä jopa puolittaa nykyisestä.

Teija Paavola

Kehityspäällikkö, ympäristökestävyys Atria Tuottajat

Pitkäjänteistä työtä ”tehdään vaan” -mentaliteetilla

Hannu Heikkilä on kuulunut tuottajajäsenenä Atria Sika -kehitysryhmään vuodesta 2016 lähtien ja toimii nyt kehitysryhmän puheenjohtajana. Kysimme Hannulta, mitä kehitysryhmä sai aikaan viime vuonna ja mitkä ovat odotukset tälle vuodelle?

MIKÄ ON ATRIA SIKÄ -KEHITYSRYHMÄ JA SINUN ROOLISI SIINÄ?

Atria Sika -kehitysryhmä koostuu seitsemästä tuottajajäsenestä, A-tuottajien nimeämästä edustajasta ja Atria Sika -toimihenkilöistä. Ryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Ryhmän kokoonpanossa pyritään huomioimaan muun muassa eri tuotantomuodot ja alueellisuus. Oma roolini puheenjohtajana on ensinnäkin saada kaikkien jäsenten ääni ja mielipide kuuluviin ja osallistumaan keskusteluun. Lisäksi tehtävänäni on viestiä aktiivisesti asioista ketjun sisällä.

MIKÄ ON ATRIA SIKÄ -KEHITYSRYHMÄN ROOLI ATRIALAISISSA TUOTANTOKETJUSSA?

Atria Sika -kehitysryhmä on sikaketjun apuna. Ryhmä koostuu aktiivisista tuottajista ja toimihenkilöistä ja yhteinen tahtotilamme on askel kerrallaan pyrkiä varmistamaan, että tulevaisuudessaakin suomalaisen puhtaan ruuan tuottaminen on kannattavaa ja elinkeino säilyy vahvana. Ryhmän tavoitteena

on muodostaa realistinen ja ajankohtainen kokonaiskuva koko tuotantoketjun tilasta ja kehityksestä. Tuotannonkehityksen vaatimia muutoksia pohditaan ja sparrataan yhdessä A-tuottajien kanssa. Tuotannon kannattavuuden ja sen kehityksen seuranta on erityisen tärkeää. Myös sujuva tiedonvaihto Atrian ja tuottajien välillä lisää yhteisymmärrystä.

KEHITYSRYHMÄN TAVOITTEET JA ONNISTUMISET VUONNA 2021?

Viime vuoden suurimpana tavoitteena oli saada tuotannon talousseuranta yhteisesti käytäntöön ja siinä on mielestäni onnistuttu hyvin. Koronan tuomat rajoitukset estivät live-kokoukset ja Teams-palaverit tulivat tutuiksi. Markkinoiden nopea muuttuminen huomioitiin lisäämällä lyhyempiä palavereita pitkin matkaa.

Sikatilojen erillaisuudesta johtuen talouden kokonaiskuva on ollut aiemmin summittainen ja saattanut perustua yhden tilan esittämään laskelmaan. Nyt tuottajajäsenet ja toimihenkilöt ovat yhteisesti selvittäneet tuotot ja

kulut erittäin hyvin. Paljon tietoa on saatu varsinkin tulopuolelta olemassa olevista järjestelmistä, mutta joitakin kulueroja on vertailtu ryhmässä pitempään. Prosessin onnistumisesta saa kiittää koko ryhmää ja erityisesti Jaakko Kohtalaa. Pitkäjänteisesti, ”tehdään vaan” -mentaliteetilla on päästy laskelmaan, jossa tieto on ajantasaista ja lähellä tilajoukon mediaania. Tästä on hyvä kehittää eteenpäin.

UUSI KOKOONPANO KEHITYSRYHMÄSSÄ JA ODOTUKSET TULEVAAN VUOTEEN?

Tälle vuodelle ryhmän tuottajajäsenten lukumäärää nostettiin yhdellä henkilöllä. Tällä lisäyksellä mahdollistamme entistä monipuolisemman kokoonpanon. Uusina jäseninä aloittavat **Lotta Iso-Tuisku** ja **Antti Hyppönen**. Toivottavasti pandemiatilanne helpottaa sen verran, että päästään jälleen myös kokoustamaan ihan livenä. Ryhmytyminen on alkuvaiheessa tärkeää, kun ryhmässä on uusia jäseniä. ■

TEKSTI: Niina Immonen, kehityspäällikkö, Atria Sika; Kimmo Kytölä, kehityspäällikkö, A-Rehu

Ruista ruuheen

Honkalan koesikalassa testattiin rukiin soveltuvuutta lihasikojen ruokintaan. Ruis maittoi sioille hyvin ja se näkyi myös tuotanto- ja teurastuloksissa. Jos rukiin ruokinnallinen laatu on hyvä, sen voi huoletta ottaa yhdeksi komponentiksi lihasikojen ruokintaan.

Koe tehtiin Honkalassa loppuvuodesta 2021. Sikojen rotuna oli Topigs Norsvin TN70*, Tanskan duroc -yhdistelmä. Koeasetelma ruokinnassa oli, että puolet sioista (kontrolliryhmä) oli normaalilla lihasikojen komponentiruokinnalla (ohra, A-Rehu OVR ja A-Mix Eri). Koeryhmän ruokinnassa 30 prosenttia ohraa oli korvattu rukiilla. Tällöin rukiin osuus oli noin 20 prosenttia kokonaisenergiasta. Koe sujui normaalien koerutiinien mukaisesti. Porsaat lajiteltiin sukupuolen mukaan ja punnittiin tulopäivänä.

Siat punnittiin myös ennen teuraaksi lähtöä. Tuotantotulokset on laskettu todellisen elopainon mukaan.

ERINOMAISET TULOKSET

Tuotantotulokset olivat erinomaiset niin koe- kuin kontrolliryhmässäkin. Siat kasvoivat erinomaisesti ja rehuhyötysuhde oli hyvä. Koeryhmän tulokset olivat kauttaaltaan hieman paremmat kuin kontrolliryhmän, mutta ero saattaa selittyä osittain kontrolliryhmän porsaiden matalammalla alkupainolla. Tehdyn ruiskokeen tuloksilla saatiin kuitenkin

OVR:n valkuainen korvaa hyvin rukiista puuttuvan valkuaisen.

vahvistusta sille, että hyvälaatuinen ruis soveltuu hyvin lihasikojen rehuksi. Tässä kokeessa ruista käytettiin alusta loppuun 30 prosenttia viljan määrästä. Tanskalaisten suositusten mukaan loppuvaiheessa ruista voidaan käyttää jopa 40 prosenttia.

Yleensä ruis on energia-arvoltaan ja valkuaispitoisuudeltaan lähellä ohraa, mutta valkuaisen sulavuus on hieman heikompi. Tässä kokeessa käytetty ruis oli valkuaispitoisuudeltaan matala. Rukiin matalampaa valkuaispitoisuutta korjattiin lisäämällä seoksessa ohravalkuaisrehun (OVR) osuutta. Kokeen tulosten perusteella OVR:n valkuainen korvaa hyvin rukiista puuttuvan valkuaisen.

Kokeessa mitattujen kasvutulosten perusteella ruis on järkevää ottaa yhdeksi viljakomponentiksi sikojen ruokintaan. Ruista kannattaa ottaa käyttöön jopa lähes ohran hintatasolla. Kuitenkin viljojen pitoisuudet, eritoten valkuaispitoisuus, vaikuttavat hintasuhteisiin. Parhaan arvion rukiin käytön kannattavuudesta saa, kun antaa A-Rehun asiantuntijan arvioida sen ruokintasuunnitelman avulla.

Rukiin käytössä laadun suhteen kannattaa olla tarkkana. Torajyvä on erittäin myrkyllinen ja sitä sisältävää viljaa ei sialle saa syöttää. Jos ruis on hylätty elintarvikkeeksi kelpaamattomana torajyvien takia, ei se kelpaa siankaan ruuaksi. Torajyvät erottaa jo silmällä. Usein juuri näitä eriä tarjotaan kotieläintiloille, mistä syystä ruista on pitkään pidetty huonona sian rehun raaka-aineena. ■

	Lihasika <55 kg KOE	Lihasika <55 kg kontrolli	Lihasika >55 kg KOE	Lihasika >55 kg kontrolli
% k-aineesta				
OHRA 68,4 kg, RV 13,5	45,43	68,83	49,49	74,96
Ruis HLP 79,1, RV 8,6	20,04		21,83	
A-Rehu OVR	23,75	20,34	19,80	16,10
A-Mix Eri	10,78	10,82	8,88	8,94
Kg kuiva-ainetta	2,34	2,35	2,82	2,84

	Koe	Kontrolli
Venttiilejä	10	10
Näistä sikoja teuraaksi	232	225
Alkupaino, kg	33,7	31,7
Loppupaino, kg	118,9	116,9
Päiväkasvu, g	1128	1117
Rehun syönti, RY/sika/pv	2,86	2,90
Rehuhyötysuhde Ry/kg lisäkasvua	2,54	2,59
Rehun syönti MJ/sika/pv	27,5	27,8
Rehuhyötysuhde MJ NEk/kg lisäkasvua	24,4	24,9
Teuraspaino	88,1	88
Lihakkuus%	59	58,8

Ketjun kehittäminen tähtää optimisikaan

Atrian strategiassa on painotettu punaisen lihan ja laadun kannattavuuden parantamista. Sianlihantuotannon osalta tavoitteen raamit muodostuvat markkinasta ja toimintaympäristöstä. Tuotantoketjulle on määritetty taloudellisesti kannattavin optimisika, joka mahdollistaa tuotantoprosessin tehokkaan toiminnan ja on kaupallisin niin kotimaan kuin viennin markkinassa. Toimenpiteitä mietitään läpi koko tuotantoketjun.

Optimisika tarkoittaa, että sika on teurastamolle tullessaan oikean painoinen, riittävän lihaksikas ja täysin terve. Vientin vahvistuminen on mahdollistanut, että siasta hyödynnetään lähes kaikki osat ihmisravinnoksi. Niinpä esimerkiksi sisäelinten osuus korostuu koko ajan enemmän. Myös tatuoinnin pitäisi olla oikeassa kohdassa, sillä myös silavalle on oma markkinansa. Sianruhon myynnin kaupallinen onnistuminen muodostuu kymmenistä eri osa-alueista.

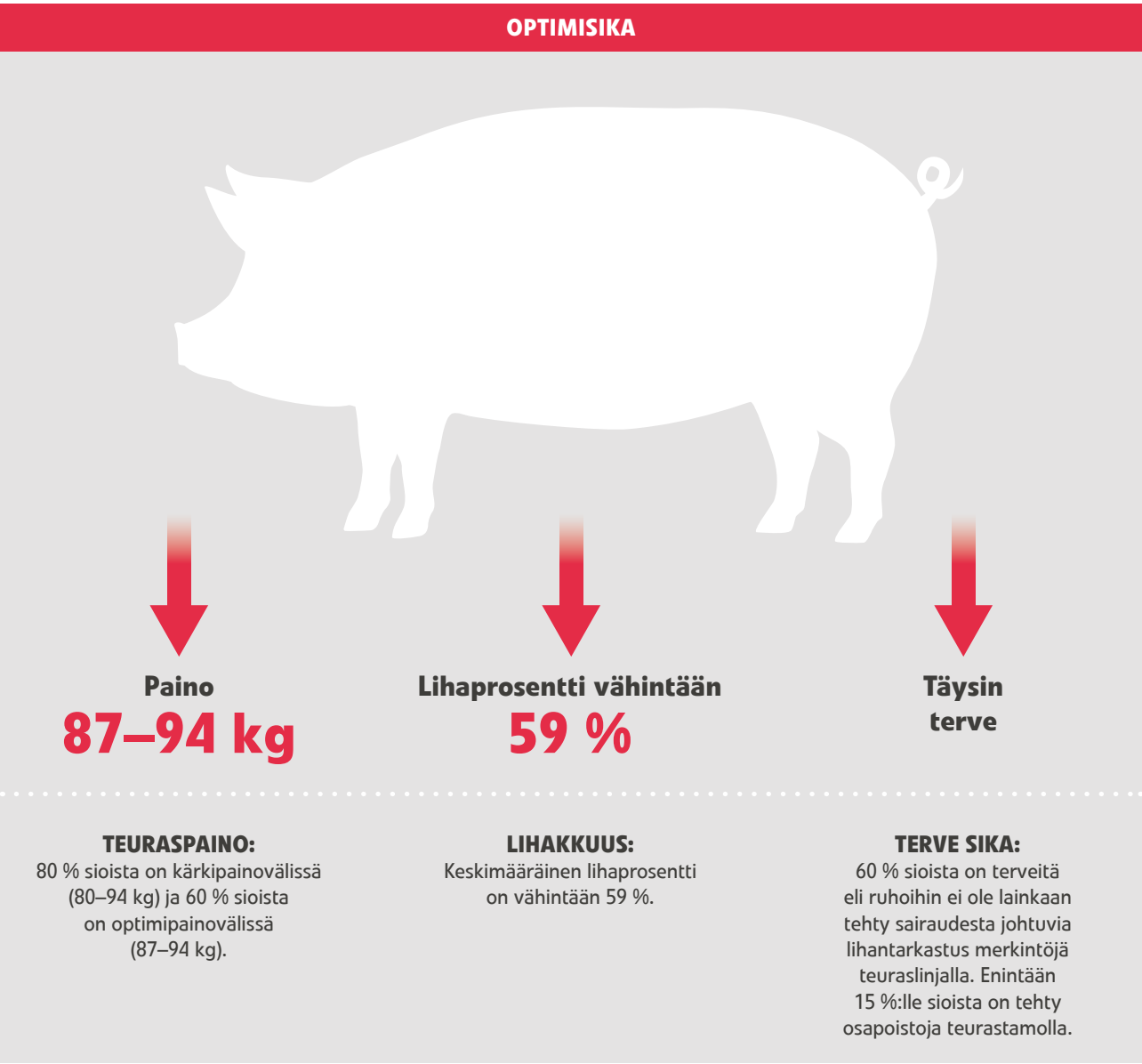
MISTÄ ON OPTIMISIKA TEHTY? Osaan optimisian osa-alueista voidaan vaikuttaa selkeämmin omalla teke-misellä. Tuloksia saadaan, kun koko ketjua kehitetään yhtenäisesti ja pitkällä tähtäimellä. Onnistumisen alkupiste on porsastuotantotilalla. Porsaan terveys ja

tasalaatuisuus ovat koko onnistumisen perusta. Laadukkaassa tuotannossa eläimellä on oltava riittävästi tilaa tuotannon jokaisessa vaiheessa. Ahtaus

Ketjun kehittäminen tarkoittaa myös kuljetusten, teurastamon toiminnan ja rehustamisen mukaan ottamista entistä tiiviimmin.

heikentää laatua. Lihasikalassa sisään tulevalla porsaalla on suuri merkitys onnistumiselle. Kehittäminen verkosten kautta korostuu ja toimintasuunnitelmia laadun parantamiseen tullaan

tekemään. Ketjun kehittäminen tarkoittaa jokaisen osa-alueen, myös kuljetusten, teurastamon toiminnan ja rehustamisen mukaan ottamista entistä tiiviimmin. Tässä vaiheessa julkaistavat optimisiale asetetut tavoitteet ovat konkreettisia sian teuraselementtien eli lopputuotteen osalta. Nämä ovat niitä asioita, joihin kehittäminen tulee tähtäämään. Lisäksi yhtenä selkeänä painopisteenä tulee olemaan koko tuotantoketjun kilpailukyvyyn kehittäminen tiedon avulla, verkostojen kautta kohti yksilöä. Mitä enemmän meillä on aineistossa vaihtelua, sitä enemmän meillä on mahdollisuuksia parantaa. Raportointia ja mittareita tullaan päivittämään alkuvuoden aikana tukemaan optimisiale asetettuja tavoitteita. Kehittämistä ja tilojen tekemisen painopisteitä tullaan myös muuttamaan entistä suoraviimaisemmin kohti optimisikatavoitteita.

OPTIMISIAN TEURASLAADUN MITTARIT
Teuraspaino: 80 % sioista on kärkipainovälissä ja 60 % sioista on optimipainovälissä 87–94 kg

- Optimipainossa oleva sika on lihan kaupalliselta arvolta ja prosessin toiminnan kannalta hyvä.
- Seuraa raporttien kautta sikojen teurasmauon onnistumista! Jos pienten tai suurten sikojen osuus myynnistä on yli 10 %, niin asiaan kannattaa reagoida. Punnitsemisen auttaa merkittävästi onnistumiseen.

Lihakkuus: Keskimääräinen lihaprosentti on vähintään 59 %

- Lihakkaat ruhot ovat kaupallisempia, arvokkaampia ja kannattavampia

Seuraa raporttien kautta lihaprosenttia ja sen kehittymistä. Jos lihaprosentti on selvästi alle 59, kannattaa miettiä muutosta rehustukseen yhdessä A-Rehun asiantuntijoiden kanssa. Teemme koko ajan ruokintakokeita, joilla tähdätään lihakkuuden kehittämiseen. Myös genetiikan vaihtumisen tukee lihaprosentin kehittymistä.
 Terve sika: 60 % sioista on terveitä eli näissä ei ole mitään merkintöjä teurastamolla. Enintään 15 %:lle sioista on tehty osapoistoja teurastamolla

- Sian ruho ilman merkintää on teurastamolle sen käytettävyyden ja prosessin kannalta ehdottomasti kannattavin. Mitä tarkemmin sian ruho hyödynnetään, sen suurempi merkitys tällä on.

Osapoistetuista ruhoista arvokkaita osia menee vähempiarvoisiin lajitelmiin. Jos osapoistoja on paljon, ne aiheuttavat pysähdyksiä teuraslinjalla. Näillä on myös paljon epäsuoria kustannuksia koko tuotantoketjuun niin tilalle kuin teurastamolle. Kehittämisen kannalta tämä on ehdottomasti haasteellinen osa-alue. Kehittäminen lähtee porsastuotantotilalta. Sikojen terveyttä on syytä seurata myös teurastamon raporttien kautta. Verkostopalaverissa voidaan vertailla tilojen välisiä teurastusmerkintöjä ja toisaaltaan nähdä oman verkoston tilanne verrattuna muihin sikaverkostoihin. Osaan voi vaikuttaa pienemmälläkin muutoksilla, mutta terveyden kehittäminen on pitkäjänteistä työtä. ■

Palautekysely kertoo: tuottajatarinat kiinnostavat

Loppuvuodesta 2021 toteutimme tuottajille ja viljelijöille suunnatun Atria Tuottajat -lehden palautekyselyn. Kyselystä kävi ilmi, että lehden suosituimpana sisältönä pidetään tilatarinoita ja myös jatkossa näitä toivotaan lisää. Palautekyselyyn vastasi yhteensä vajaat 250 lehden lukijaa. Kysely toteutettiin sekä suomen että ruotsin kielellä.

Atria Tuottajat -lehden palautekyselyssä kysyimme lukijoiden mielipidettä muun muassa lehden sisällön ajankohtaisuudesta, asiantuntijuudesta, inhimillisyydestä tai helppolukuisuudesta. Suurin osa näistä sai kiitettävän, hyvän tai erinomaisen arvosanan. Halusimme tietää myös, mitkä ovat lukijoiden suosikkijuttuja lehdessä. Suosituimmiksi sisällöiksi palautekyselyyn vastanneet ruksasivat teemakohtaiset tilatarinat, bränditilojen Viikko tilalla -päiväkirjat sekä asiantuntijoiden artikkelit. Myös grafiikkapainotteinen fakta-aukeama, A-kaupan tarjoukset sekä tutkimustulokset saivat ääniä suosikkisisällöiksi.

Palautekyselyn pohjalta on selvää, että kollegoista kertovat jutut kiinnostavat. Kun kysyimme, minkälaisia sisältöä lukijat toivoisivat jatkossa lisää, oli vastaus selvä: lisää muiden tuottajien kokemuksia. Toiseksi eniten vastauksia sai kotimaisten asiantuntijoiden juttujen lisääminen.

Lehden lukutavasta kysyttäessä oli yksi vastaus ylitse muiden. Vastausvaihtoehdot olivat:

- nopeasti selaillen ja yksittäisiä juttuja lukien
- omaa tuotantosuuntaa koskevien juttujen lukeminen
- melkein koko lehden lukeminen kannesta kanteen
- lehti jää usein lukematta.

Vastausten perusteella eniten lehteä luetaan oman tuotantosuunnan jutut edellä. Vastaajista vain kolmella lehti jää usein lukematta.

Kiitos kuuluu jokaiselle palautekyselyyn vastanneelle. Tästä on hyvä lähteä kehittämään entistä paremmin lukijoiden toiveet huomioon ottavaa lehteä. Paperiversion lisäksi Atria Tuottajat -lehteä voi selailla myös netissä osoitteessa: atriatuottajat.fi/lehti.

Palautekyselyn pohjalta on selvää, että kollegoista kertovat jutut kiinnostavat.

Tiesitkö, että Atrian alkutuotannon oma lehti on ilmestynyt 1990-luvulta lähtien. Vuosien saatossa eri nimillä toiminutta lehteä on siis painettu reippaat 100 numeroa. Atria Tuottajat -lehden visuaalinen ilme on päivittynyt viimeksi vuonna 2019. Vuonna 2003 lehti toimi nimellä Sarvi ja Saparo, ja silloinkin tapetilla olivat tuottajien tarinat, markkinatilanne, A-Netti, Vuoden kasvattaja -tunnustukset tai esimerkiksi A-Tuottajien järjestämät kesäjuhlat ja tanssit. Löytyipä lehdistä juttuja myös maatilojen pihakilpailuista ja pallogrillauksen SM-kisoista. ■

ATRIA TUOTTAJAT -LEHDEN SUOSIKKIJUTUT

1. Tilatarinat
2. Asiantuntija-artikkelit
3. Viikko tilalla
4. Tutkimustulokset
5. A-kaupan tarjoukset.

Kermaista limousine-käristystä ja perunamuusia

4:lle
Valmistusaika: 45 min
+ jäädyttäminen ja sulattaminen

600 g naudan ulkofileetä
50 g voita
1 sipuli
suolaa
rouhittua mustapippuria
2 dl pippurikermaa

Poista ulkofileestä mahdolliset kalvot ja laita pakkaseen yön yli. Sulata filee huoneenlämmössä niin, että pystyt veitsellä leikkaamaan siitä ohuita siivuja. Paista siivuja kuumalla pannulla voissa pikku hiljaa lisäten. Kun liha on saanut kunnon värin, lisää pannulle suikaloitu sipuli. Mausta suolalla sekä pippurilla ja lisää sekaan pippurikerma. Keitä hetki kokoon.

Puolukkahillo
200 g puolukoita
½ dl sokeria

Lämmitä puolukoita ja sokeria kattilassa niin, että sokeri on kokonaan sulanut. Tarjoa lämpimänä tai laita jääkaappiin.

Perunamuusi
800 g puikulaperunoita
2 dl täysmaitoa
50 g voita
suolaa

Keitä kuoritut perunat suolalla maustetussa vedessä täysin kypsiksi. Lämmitä maito kattilassa. Soseuta kypsät perunat ja sekoita joukkoon lämmitetty maito sekä voi. Lisää suolaa maun mukaan.

Vinkki! Kuumenna pannu mahdollisimman kuumaksi ennen lihan paistamista, niin takaat käristyksen omaisen lopputuloksen. Ulkofilee on jo itsessään mureaa, joten se ei kaipa pitkää hauduttamista.

LEMPIRESEPTINI

Ahti suosittelee

”Inspiraatiota poronkäristyksestä”

AHTI HANNULA

Ahti isännöi poikansa Jussin kanssa Hannulan tilaa Sievissä, Pohjois-Pohjanmaalla. Tilalla kasvatetaan limousine-rotuista luomupihvikarjaa.

”Laitan kotona ruokaa aktiivisesti. Tilalla syödään usein lihaa, mutta myös paljon kasviksia ja marjoja. Kesällä lihaa tulee kokkailtua etenkin jokirannassa olevassa grillikodassa ja loma-asunnolla yhdessä ruoanlaitosta kiinnostuneen naapurin kanssa. Tämä poronkäristyksestä inspirationsa saanut limousine-käristys on yksinkertainen herkku ja yksi suosikkiresepteistäni.”

Muré-reseptikirja

Resepti on julkaistu Muré-reseptikirjassa keväällä 2021. Reseptikirja on ylistys ja hatunnosto tilajäljitettävälle suomalaiselle lihalle ja Atrian omalle Muré-ravintolalle. Kirjoja voit ostaa osoitteesta atrialihakauppa.fi tai Gastrogrill Muré-ravintolasta Helsingissä.

10 MINUUTISSA PANNULTA LAUTASELLE

Atria Pannuateria Butter Chicken ja Kasvikset 500 g

Tämä pannuateriauutuus sisältää kotimaista kypsää kanaa sekä esikypsennettyjä kasviksia. Mukana olevassa kastikeiivisteessä maistuvat lämpimät intialaiset makuivahteet. Lisäksi tarvitaan vain ruokakermaa ja keitetty lisuke makusi mukaan, esim. riisi. Maun voimakkuutta ja täyteläisyyden astetta voi varioida säätämällä maustekastikkeen määrää. Täydellinen pannuateria riisiin, nuudelin, naanleivän tai couscousin kanssa. Aina hyvänmakuista ja onnistuminen on taattu!

Makuvarianttina myös: Atria Pannuateria Tandoori Chicken ja Kasvikset 500 g

Työkaluja tuottajalle -webinaarisarja

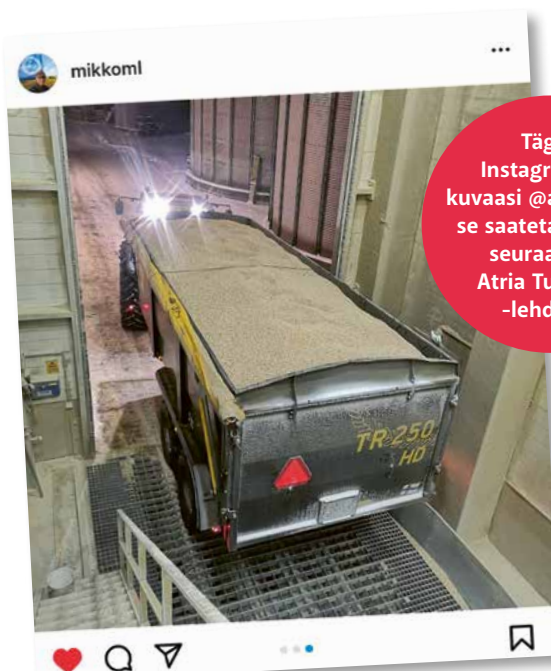
Uusi ilmainen ja avoin webinaarisarja nautatuottajille on startannut! Webinaarisarja käsittelee viikoittain vaihtuvia aiheita vuorovikoin kasvi- ja kotieläinpainotteisesti. Tavoitteena on tarjota tuottajille ideoita ja apua oman tuotannon kehittämiseen.

Käy katsomassa aiheet ja osallistu osoitteessa:
atriatuottajat.fi/tyokaluja-tuottajalle

Webinaarit pidetään joka viikko perjantaisin klo 12–13, ja niiden toteutuksesta vastaa Nautasuomen alkutuotannon kehittämishankkeet. Tervetuloa kuulolle!

NIMITYKSET

Agrologi AMK, MMM **Anne-Mari Malvisto** Jyväskylästä on nimitetty lihanauta- ja emolehmätilojen asiakkuuspäälliköksi Keski-Suomen, Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan alueelle (+ Sysmä ja Hartola). Anne-Mari on työskennellyt samassa tehtävässä aiemmin vuosien 2015 ja 2016 aikana. Anne-Mari on toiminut ennen paluutaan asiakkuuspäälliköksi Jyväskylän ammattikorkeakoulussa perusmaatalouteen liittyvissä hanke- ja kehittämistehtävissä.

@MIKKOMI VIEMÄSSÄ rehuhernekuormaa A-Rehulle. Julkaisussa listattuna paljon hyviä pointteja herneen vahvuuksista. Kurkkaa koko postaus Instagramista!

Sikojen tuottajapalautus uudistuu 1.3.2022

Uudistus selkeyttää tuottajapalautusprosessia ja varmistaa leikkaamon reseptien mukaisen laadukkaan tekemisen. Voit tilata lihaa omalta tilalta teuraiksi lähteneistä sioista. Voit tilata koko eläimen lihat tai puolikkaan, joka on pienin palautettava määrä.

Näin tilaat omapalautuksen:

1. Tee oma palautus -merkintä teurasilmoituksen teon yhteydessä.
2. Täytä yhdessä teurasauton kuljettajan kanssa omapalautuslomake, kun eläintä tullaan noutamaan.
3. Soita heti eläimen noudon jälkeen tuottajamyyniini, p. 020 472 7233. Liian myöhään tilattuja omapalautuksia emme voi toimittaa.
4. Paloittelu suoritetaan sovittujen paloitteluohjeiden mukaisesti.

Lisätietoja löydät Tuottajan työpöydältä.

Tiesitkö?

Atria Tuottajat -lehti on luettavissa myös diginä:
atriatuottajat.fi/lehti

Harri Muilu

"Kestävä ruokaketju ei toteudu ilman maatilayrittäjän hyvinvointia."

Tilakäyntejä ja tiedon omaksumista

Harri Muilu perehtyy uuteen työhönsä huolella pystyäkseen kehittämään kustannustehokkaita ja vastuullisia rehustusratkaisuja sikatiloille.

Kuka olet ja mitä teet?

Olen Harri Muilu ja aloitin joulukuun alussa sikarehujen tuoteryhmäjohtajana.

Lempiruokasi?

Näitä on monia, mutta ainakin eilisen hiihtolenkin jälkeen syöty lasagne oli kerrassaan hyvää.

Kerro paras onnistuminen työssäsi?

Toivon onnistuvani siinä, että pystymme ylläpitämään ja kehittämään kustannustehokkaita ja vastuullisia rehustusratkaisuja sikatiloille.

Kuville asiantuntijuuttasi neljällä sanalla?

Olen johdonmukainen ja vuorovaikutteinen.

Jos saisit käyttää vain yhden neuvon tuottajillemme, niin mikä se olisi?

Vallitsevan akuutin kustannuskriisin tilanteessa on tärkeä pitää myös yrittäjien omasta jaksamisesta huolta. Kestävä ruokaketju ei toteudu ilman maatilayrittäjän hyvinvointia.

Minkälainen on sinun normaali työpäiväsi?

Tässä vaiheessa iso osa työajasta on perehtymislunoteista: muutamia tilakäyntejä, etäkoulutuksia avuliai-

den kollegojen toimesta sekä omatoimista opiskelua. Tietoahan on olemassa paljon ja koetan ymmärtää oleellisen.

Mitä Atria-ketjussa työskentely merkitsee sinulle?

Olen kasvanut ja viettänyt lapsuuteni atrialaisella lihanautatilalla ja opetellut työelämän perusteet siellä, myöhemmin olen ollut kesätoisissa pariin otteeseen Atrialla ja teurasautossa. Sillä tavalla tämä työ on mukava jatkumo. Laajemmin ajateltuna on hienoa olla mukana ruokaketjussa juuri tässä hetkessä. Puhutaan, että yhtenäiskulttuuri on menettänyt merkityksensä ja ihmisten tavat, tekemiset ja mieltymykset edelleen moninaistuvat tai sirpaloituvat. Silti ruoka säilyy perustarpeena meillä kaikilla ja suuren kiinnostuksen kohteena hyvin monella – onneksi. Minusta on myös hienoa, että työnteon hyödyt jäävät kotimaisille omistajille ja asiakkaille.

Täydennä lause: Maailman puhtain ruokaketju on ollut ja on jatkossakin

määrätietoisien työn ja oikeiden päätösten tulos. Tästä kannattaa olla ylpeä. Koko ketjun yhteinen, jatkuva haaste on, miten saamme kuluttajan tästä enemmän tietoiseksi ja maksuvalmiiksi.

EVÄÄT ONNISTUNEeseen LAIDUNNUKSEEN

A-kauppa.fi

**Kevään korvalla on hyvä kiinnittää
huomiota tulevan kesän laidunnukseen!**

Tutustu A-Kaupan aitaustarvikkeisiin
ja hyödynnä kevään kampanjahinnat
31.5.2022 mennessä.